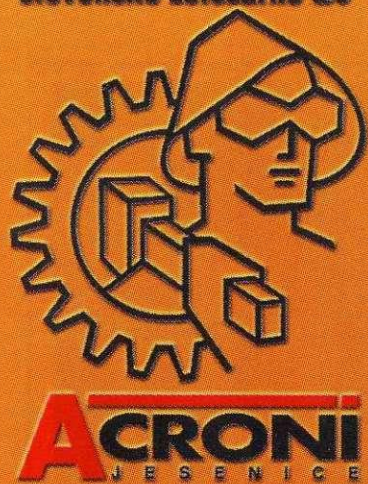

Mauice

Vsebinska:

Največ inovacij v Vroči valjarni

Ivan Černe: "Ni pomembna nagrada, pomembno je, da olajšaš delo in izboljšaš pogoje za delo."

Problemi sodobnega sveta in varstvo okolja

PROJEKTI MALE INVESTICIJE - Odgovori na vprašanja

Uzvajanje dela nad nivojem tal

KADROVSKA GIBANJA

Zamenjava tirov pred tretjo halo Vroče valjarne

Proizvodnja v mesecu avgustu

Visok obisk iz Eurofer-a

Uspešno izveden remont v Vroči valjarni

Letni remont valjavskega stroja Sendzimir

PREJAMO OBRATE IN OKOLICO

Obiskala sta nas poslanka državnega zbora in državni svetnik

NI MI VSEENO!

ANKETA

Prvič v šolo

Vaša - naša krajevna skupnost

Z ZGODOVINE ŽELEZARNE

Obnova elektroobločne peči

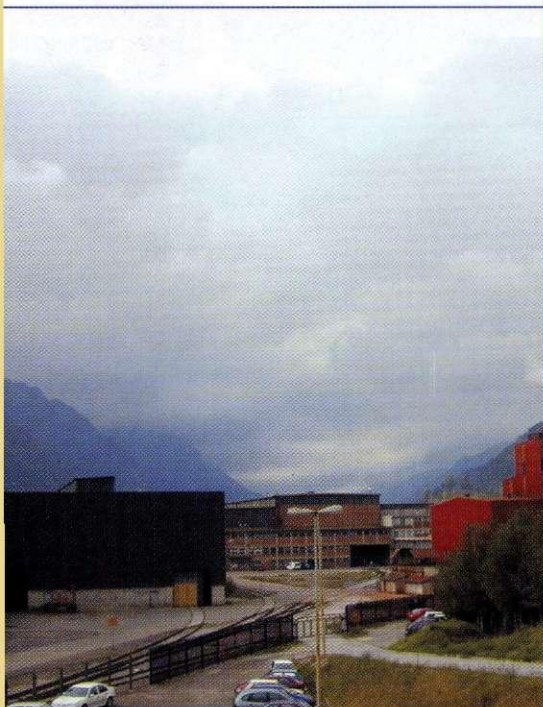
POHODNIŠTVO

55-letnica fotografske dejavnosti na lesenicah

Ponudba likovnega salona Dolik

Uspešen začetek sezone

Rešitev nagradne križanke

UVODNIK

PROFITNI CENTRI ZA VEČJO UČINKOVITOST

Nadzorni svet Slovenskih železarn je v začetku letošnjega leta sprejel pobudo, da se izvede reorganizacija poslovanja v Acroniju z uvedbo profitnih centrov, ki bi pripomogli k nadaljnjemu izboljševanju učinkovitosti poslovanja.

Obstoječa organiziranost se že izkazuje kot učinkovita, saj poslujemo pozitivno in bistveno bolje kot v preteklosti. Z željo, da vanjo ne bi pretirano posegali, smo se na razširjenem poslovodstvu Acronija odločili za postopno reorganizacijo. V prvi fazi bomo s 1. januarjem 2001 organizirali tri profitne centre in sicer Vročo predelavo, Hladno predelavo in Predelavo debele pločevine. Vsa proizvodnja končnih izdelkov za trg bo v Hladni predelavi in Predelavi debele pločevine, Vroča predelava pa bo oskrbovala finalista z vložkom, ki bo moral biti konkurenčen po ceni, kvaliteti in dobavnem roku. V profitne centre bo v prvi fazi premeščena samo operativna logistika, kar je v zadnjem obdobju poskusno potekalo že zelo uspešno. Ostale službe, vključno s centralno logistiko, bodo ostale na nivoju podjetja. Še odločnejše pa se bo delalo v smeri izločanja posameznih dejavnosti v cilju zniževanja stroškov in optimalnejšega poslovanja. Pazili bomo, da bodo sprejeta pravila poslovanja jasna in da po sprejetih gospodarskih načrtih za leto 2001 ne bomo izgubljali energije z razporejanjem uspešnosti poslovanja med posameznimi profitnimi centri. Ključ za uspeh bomo iskali na trgu. Postavljeni cilji, ki so pogoj za uspešno poslovanje, bodo natančno opredeljeni za vsak profitni center ločeno. Specifične porabe, izpleni, kakovost, dobavni roki, natančnost izpolnjevanja naročil, reklamacije in nenazadnje ugotovljeni poslovni rezultat na osnovi bilance uspeha za vsak posamezni profitni center, bodo osnova za oceno uspešnosti nove organiziranosti oziroma uspešnosti poslovanja posameznega profitnega centra. Zaradi dejstva, da na uspešnost poslovanja profitnih centrov vpliva v veliki meri tudi kakovostno delo posameznih služb (prodaje, nabave, financ, kadrov, informatike, razvoja, ...), bodo vodje profitnih centrov vključeni v sprejemanje ključnih odločitev. V primeru nesoglasij bo na nivoju razširjenega in ožjega poslovodstva delovala arbitraža, ki bo poizkušala uskladiti razhajanja. Glede na dejstvo, da smo v fazi močnega investiranja, ki bo potekalo še nekaj let, pričakujemo, da bodo profitni centri v veliki meri prevzeli odgovornost za ustrezno izbiro investicij, ki bodo prinašale ustrezne učinke in s tem zagotavljale boljše poslovanje v prihodnosti. Poenostavljeno rečeno, iz ene vreče bomo naredili tri. S spremenjenim načinom dela bo vsebina vseh treh vreč bogatejša od trenutne vsebine ene vreče. Predvsem pa moramo zagotoviti mehanizme, ki bi pripomogli k temu, da se ne bi preveč energije zgubljalo s tem, kako obogatiti eno izmed vreč na račun druge Acronijeve vreče. Vsebinsko vrečo moramo napolniti na osnovi nižjih stroškov poslovanja in predvsem na osnovi dolgoročnega zadovoljstva naših kupcev. Kupec, ki dobi kakovostno blago v zeleni specifikaciji in zahtevanem dobavnem roku in kateremu smo pripravljeni slediti pri izpolnjevanju sprejemljivih specifičnih zahtev, je pripravljen plačati nekaj več in z nami bo sodeloval dolgoročno. To pa je osnova za zagotovitev Acronijeve dolgoročne tržne konkurenčnosti.

Vodstvo Acronija je prepričano, da bo nova oblika organiziranosti po profitnih centrih zagotavljala pozitivne učinke, o katerih vas bomo sproti obveščali. Še pomembneje pa je, da bomo na osnovi učinkovitejšega poslovanja zagotovili dolgoročno poslovno stabilnost podjetja in s tem boljše pogoje za vse zaposlene v Acroniju.

Namestnik glavnega direktorja

Ljubo Osovnikar, univ. dipl. ekon.

NAJVEČ INOVACIJ V VROČI VALJARNI

V Acroniju smo s 1. novembrom 1999 po petletnem moratoriju spet oživili inovacijsko dejavnost, ki za razliko od predmoratorijske prakse priznava tudi tako imenovane službene inovacije. S tem pristopom želimo v največji meri izkoristiti ustvarjalni potencial vseh, ki so kakorkoli povezani s podjetjem. Tako kot po eni strani inoviranje ne sme biti privilegij elite, »ki je v podjetju zato, da misli«, inovacij ne moremo obravnavati v real-socialističnem smislu kot ekskluzivno pravico fizičnih delavcev. Analiza prvega polletja nam kaže, da bomo morali na tem področju razmišljanja še veliko postoriti.

Inovacije po obratih

TABELA INOVACIJ PO OBRATIH

OBRAT-ODDELEK	ŠTEVILO INOVACIJ		ŠTEVILKA INOVACIJE – DVOJNO VODENA	
	IZVAJALEC	UPORABNIK		
JEKLARNA (JE)	6	12	27 12,57,58,59,60	(LOG) (R&R)
VROČA VALJARNA (VV)	22	29	4,5,17,28 9,48 66	(PA) (R&R) (TS)
HLADNA VALJARNA (HV)	21	24	11 15,47	(R&R) (PV)
DEBELA PLOČEVINA (DP)	1	1		
RAZISKAVE IN RAZVOJ (R&R)	8		12,57,58,59,60 9,48 11	(JE) (VV) (HV)
LOGISTIKA (LOG)	1		27	(JE)
PROCESNA AVTOMATIKA (PA)	4		4,5,17,28	(VV)
PROJEKTO VODENJE (PV)	2		15,47	(HV)
TEHNIČNI SEKTOR (TS)	1		66	(VV)
TELEFONSKA CENTRALA (TS)	1	1		
SKUPAJ	67	67		

LEGENDA:

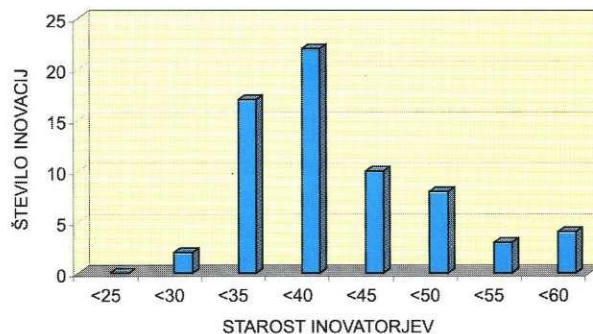
IZVAJALEC: inovator, ki za svoj obrat prijavlja idejo.
UPORABNIK: obrat, za katerega izvajalec prijavlja idejo.
DVOJNO VODENA INOVACIJA: ideja, ki jo prijavijo inovator kot npr.: LOG, PA, R&R, PV, TS.....In je namenjena realizaciji v proizvodnih obratih.

Iz tabele inovacij je razvidno, da je inovacijsko najbolj produktiven obrat Vroča valjarne. Hladna valjarne ima sicer prijavljenih nekaj manj idej, vendar pa ima žal tudi največje število zavrnjenih. Tudi v Jeklarni so po številu uporabnih idej pri vrhu, na pomoč pa so jim priskočili s svojimi predlogi delavci, ki niso zaposleni v tem obratu. Med njimi so v ospredju z raziskovalnimi nalogami sodelavci R&R. Nekateri od prijavljenih idej so bile opredeljene kot posredne ali neposredne službene inovacije, ki jih avtorji oz. izvajalci realizirajo v okviru svojih rednih delovnih nalog. Največ inovacijskih idej so prijavljali proizvodni delavci, zaskrbljujoče pa je, da so med inovatorji slabo zastopani vzdrževalci in ostali strokovni in vodilni delavci, ki jim ustvarjalno delo ne bi smelo biti tuje. Razlog je najverjetneje v preostanku mentalitete iz preteklosti, saj je bilo skoraj nedopustno, če se je kot inovator pojavil npr. raziskovalec, obratovodja ali kak drug strokovni delavec. To ne preveč laskavo podoba omili dejstvo, da so prav ti sodelavci med inovatorji glede na skupno število zaposlenih dobro zastopani, vendar gre to le na račun majhnega števila inovacijskih predlogov iz »baze«.

Starostna struktura inovatorjev

Ko pogledamo starostno strukturo inovatorjev vidimo, da so najbolj ustvarjalni avtorji stari med petintrideset in petinštirideset let. Če nekako razumemo padec inovativnega razmišljanja po petinpetdesetem letu kot kaže grafikon, pa nikakor ne moremo

STAROSTNA STRUKTURA INOVATORJEV

mimo tega, da mladi do tridesetega leta ne kažejo zanimanja za inovativno dejavnost. Možna razlaga je tudi v tem, da imajo premalo izkušenj na svojih področjih dela ali pa so premalo stimulirani v smislu inovativnega razmišljanja.

Analiza rezultatov inovacijske dejavnosti je pokazala, da imamo še velike rezerve v ustvarjalnem potencialu zaposlenih. Pri tem »Služba za invencijsko-inovacijsko dejavnost« priča sodelovanju vseh organizacijskih segmentov Acronija.

Karmen Blatnik

BAROMETER

Pa smo ga dočakali. Novo šolsko leto namreč. In tako kot vsako leto, sem ob nakupu »novih« učbenikov tudi letos ugotovil, da naš šolski sistem ne motivira učencev k ustvarjalnemu razmišljanju. Vsako leto se na policah pojavi kak nov učbenik, ki sicer enake resnice podaja v letos bolj priznani obliki. Ker marsikateri učitelj prisega na učenje na pamet, z vejicami in pikami vred, bomo pač pojedli kakšno kilo mesa manj. Tako Ministrstvo za šolstvo in šport v duhu novih kulinaričnih spoznanj posredno izvaja svoje poslanstvo o razvoju zdravega duha v zdravem telesu. Meso je po novem zdravju škodljivo.

Med noro dirko po knjigarnah mi je prišla na misel anekdota o barometru. Na neki ameriški tehnični srednji šoli je profesor pri fiziki dijakom nazorno razložil, da višino meri v njihovih ročnih urah niso nič drugega, kot miniaturni barometri, ki kažejo nadmorsko višino v odvisnosti od zračnega tlaka. Pri pisnem preizkusu znanja ob zaključku konference je bilo zato vprašanje, kako bi z barometrom izmerili višino stolpnice, neizogibno.

Po objavi rezultatov testa, se je eden od dijakov profesorju pritožil, da ni upošteval njegove rešitve, ki da je mnogo natančnejša od tiste, ki so jo opisali sošolci. Trdil je namreč, da bi višino stolpnice z barometrom najbolj točno izmeril tako, da bi ga privezal na vrstico in ga spustil z vrha stolpnice do tal. Dolžina vrvice bi bila enaka višini stolpnice. Ker je v Ameriki doma demokracija, se je profesor odločil dati dijaku še eno priložnost. V petih minutah naj bi mu napisal rešitev, ki bo temeljila na globljem poznavanju fizike. Po štirih minutah je bil list pred dijakom še vedno prazen, zato ga je vprašal, če res nima idej. Dijak mu je odgovoril, da ima idej še preveč in da še vedno razmišlja o najboljši.

Ko mu je po petih minutah profesor vzel list, je na njem našel odgovor, da bi višino stolpnice lahko zmerili tako, da bi z njenega vrha spustili barometer in izmerili, v kolikšnem času bi padel na tla. Višino stolpnice bi nato izračunali po enačbi za prosti pad. Profesor se je vdal in dijaku dal pozitivno, čeprav ne najvišjo oceno. Ni pa ga pozabil vprašati, kakšne ideje je še imel v mislih za rešitev zadanega problema s pomočjo barometra. Dijak je zajel sapo in jih pričel naštevati.

če bi bilo vreme sončno, bi višino lahko določil iz razmerja dolžine sence stolpnice in barometra ter dolžine le tega. Če bi bilo vreme slabo in ne bi imel kaj početi, bi postavil barometer v pritličju na tla in na stopniščno steno označil s črtico do kod sega. Nato bi barometer premaknil do te oznake, narisal novo in tako vse do vrha stolpnice. Višino stolpnice bi zelo preprosto izračunal tako, da bi zmnožil število črtic in dolžino barometra. Fizikalno najbolj zapleten bi bil princip, ko bi barometer privezal na vrstico in izmeril nihajni čas tako dobljenega nihala ob vznožju in na vrhu stolpnice. S pomočjo teh dveh meritev bi lahko izračunal zahtevano višino. Najenostavnejša pa se mu je zdela pot, da bi hišniku ponudil barometer v zameno za informacijo o višini stolpnice.

Profesor ni več zdržal in je naštevaje prekinil z vprašanjem, če res ne pozna prave rešitve. Dijak mu je odgovoril, da jo, vendar ima vrh glave tega, da mu vsi predpisujejo, kako naj misli.

Anekdota na zanimiv način prikazuje vse tri lastnosti, ki so tipične za inovatorja :

Inovator je človek, ki vidi, kar vidimo vsi.

Inovator je človek, ki pri tem pomisli, na kar ne pomisli nihče.

Inovator je človek, ki si svojo misel upa realizirati.

Če potegnemo vzporednico med to anekdoto in našim ustvarjalnim vsakdanom, vidimo, da razred predstavlja večino, ki deluje in misli tako, kot jim nalagajo »avtoritete«. Pri tem ali nimajo svojega mnenja, ali pa ga, kar pomeni praktično isto, hranijo zase. Opisani dijak pa je poleg lastnega mnenja imel še pogum, da ga je tudi javno izrazil in realiziral.

Av gust Novšak

INOVATORJI SO SE PREDSTAVILI NA CELJSKEM SEJMU

Na Gospodarski zbornici Slovenije ugotavljajo, da slovensko gospodarstvo inovacijski dejavnosti ne namenja dovolj poudarka. Odmevne rezultate dosegajo predvsem mali podjetniki in obrtniki, v večjih podjetjih pa kot da za inovacije ni pravega interesa. Zato so se namenili spodbuditi inovacijsko dejavnost tudi v teh segmentih gospodarstva. Prvi rezultat teh prizadevanj je

Inovatorji: Leon Vidic, Janez Černe in Bruno Bremec ob panoju v avli upravne stavbe Acronija

predstavitev sistemov za pospeševanje inovativne dejavnosti v nekaterih večjih slovenskih podjetjih na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju – MOS 2000. To, da so mednje povabili tudi Acroni, je za nas velika čast in hkrati obveza, da vztrajamo na začrtani poti. Inovatorje, ki so se s svojimi inovacijami predstavili na celjskem sejmu smo slikali kar doma. V avli upravne stavbe Acronija stoji pano, ki predstavlja inovacijsko dejavnost v Acroniju.

INTERVJU

Janez Černe, koordinator potisne peči: »NI POMEMBNA NAGRADA, POMEMBNO JE, DA OLAJŠAŠ DELO IN IZBOLJŠAŠ POGOJE ZA DELO«

Janez Černe je rojen 12.3.1962, po poklicu metalurški tehnik. Zaposlen je v Acroniju v Vroči Valjarni od 17.3.1994 na potisni peči. Je delavec, ki zna gledati na tehnološki proces z očmi inovatorja. Ne sprizajni se s stanjem, ki je za večino drugih nespremenljivo dejstvo, ampak se venomer sprašuje, kako bi stvari izboljšal. Zato ni čudno, da je z trinajstimi inovacijskimi predlogi najbolj produktiven inovator v Acroniju.

Vse vaše inovacije so tesno povezane z vašim delovnim okoljem – potisno pečjo. Ali mislite, da gre pri številu idej za srečno naključje, da ste odgovorni za agregat z brezštevilnimi tehnično-tehnološkimi pomanjkljivostmi. Ali bi bili v kakšnem drugem okolju tudi tako uspešni?

Od leta 1981 pa vse do ukinitve sem bil zaposlen v Valjarni žice. Tudi tam sem realiziral mnogo idej. V železarni Jesenice sem prejel bronasto priznanje za inovacije. V valjarni žice sva dobro sodelovala z g. Dovžanom. Tukaj v Vroči valjarni je še ogromno stvari, ki bi jih morali izboljšati. Omejujem pa se bolj na potisno peč, kjer sem zaposlen.

Ste na najboljši poti, da si prisvojite laskavi naziv inovatorja leta. Kaj vas žene pri odkrivanju problemov in njihovem reševanju?

Olajšati ali odpraviti delo iz kakršnega koli vidika.

Od trinajstih predlogov jih je sedem praktično realiziranih ali vsaj v fazi testiranja. En predlog vam je inovacijska komisija zavrnila, drugega ste z drugim učinkovitejšim predlogom izločili sami. Zanimivo je, da od prevzetih nista realizirana ravno tista dva predloga, pri katerih realizacija ni odvisna od vas. Ali to pomeni, da v inovacijski v Acroniju še ni vse tako, kot bi moralo biti?

Ena od inovacij se izvaja že skoraj eno leto zato, ker je nisem mogel izvesti sam. Potrebno je bilo dobiti druge izvajalce. Zadnja, ki sem jo izvedel in še ni čisto

dokončana, je vodno hlajenje kabine na potisni peči. Tri mesece je trajalo vse skupaj, čeprav ni mnogo videti. Izvede se vse, kar lahko narediš sam, v nasprotnem primeru se precej zavleče. Problem pri izvajanju inovacij je tudi ta, da avtor dobi idejo plačano, izvajalec, ki mora idejo praktično izvesti – izdelati dokumentacijo in po njej še na primer napravo, pa ne dobi ničesar, čeprav je moral tudi on razmišljati in iskati najboljšo rešitev.

Komisija mi je zavrnila predlog za mehanizirano odstranjevanje brad na slabih v Jeklni, češ da ni izvedljiv. Izvedljiv je zelo enostavno. To delo, odstranjevanje brad, opravljajo pri nas trije delavci v dveh izmenah. Menim, da je pri tej inovaciji problematično to, kar sem že prej omenil – nagrada za tistega, ki bo predlog realiziral. Sam menim, da je do nje upravičen, saj mora poleg svojega rednega dela razmišljati še o tem, kako bo to naredil, pripraviti dokumentacijo, dobiti ustrezna dovoljenja. Velikokrat tudi ni sredstev za izvedbo. Pri nas bi proizvodni proces lahko pospešili, če bi imeli žerjav z večjo nosilnostjo, pa ni denarja za zamenjavo mačka.

Na službi za inventivno dejavnost že razmišljajo o uvedbi nagrade tudi za izvajalca del. To bo prišlo prav v primerih, ko imaš idejo da bi nekaj spremenil, pa sam niti ne veš, kako bi to izvedel. Velikokrat je za izvedbo potreben cel tim, ki pa ni dodatno nagrajen zato, da izvede zamisel.

Povedati pa moram, da dobro sodelujem z vzdrževalci in RTA-jem. Imajo posluh za predloge in mi pri rešitvah v veliki meri pomagajo. Skupaj smo »pogrunтали« že veliko koristnega.

Z vsako spremembo na napravah lahko drastično spremenimo pogoje varnega dela. Ali mislite, da nosi v takih primerih odgovornost za posledice inovator ali podjetje, ki postane dejanski lastnik inovacije šele po prevzemu realizirane inovacije?

Peč je moj objekt in pri vseh delih sem prisoten. Nekaj je tudi takih inovacij, ki ne pomenijo nobene nevarnosti. V primerih, ko gre za večje spremembe in iščemo izvajalca, pa mora le-ta že pri izdelavi tehnične dokumentacije upoštevati tudi predpise iz varstva pri delu. Po enem letu poskusnega obratovanja varnostni inženir napravo pregleda in poda svoje mnenje. Nobena od mojih inovacij še ni v tej fazi. Potrebno pa je spremeniti tudi vso zadevajočo dokumentacijo (postopki in standardi za ISO 9001). S tega vidika pomeni inovacija dodatno delo.

Ali mislite, da je cilj »Vsak delavec ima inovacijsko idejo« zastavljen preveč optimistično?

Ideja je izvedljiva, problem pa bo realizirati vse ideje. Jaz imam tukaj na peči možnost marsikaj izvesti, vprašljivo pa je, če bi recimo v Hladni valjarni kdo realiziral mojo idejo. Zna se zgoditi, da bo komu zato celo »nos dol padel«.

Kaj mislite o službenih inovacijah, ki jih avtor izvaja v okviru rednega dela in je nagrada zanje temu primerno manjša? Pri delu moramo razmišljati vsi.

Pri raziskovalnem delu se je precej spremenilo. Včasih je nekdo lahko raziskoval eno stvar tudi pet let, sedaj pa je določen rok, do kdaj mora biti raziskava zaključena. Velikokrat sodelujem pri takih delih z raziskovalci in tehnologi. Če je raziskava uspešno zaključena in se na podlagi ugotovitev spremenijo postopki, potem je prav, da je raziskovalec dodatno nagrajen. Tako delo ni vezano samo na delovni čas. Okupira te tudi popoldne ali zvečer, ko nisi v službi. S problemom ali idejo greš domov. Meni se velikokrat doma »posveti«, kako bi kaj spremenil, izboljšal. Nekateri pa pri svojem delu ne razmišljajo in teh je kar nekaj. Zato menim, da je prav, da so priznane službene inovacije.

Kaj pa nagrade inovatorjem. So stimulative?

O tem še nisem razmišljal. Izplačani sem dobil nagradi za dve inovaciji. Denar mi ne pomeni vsega. Več mi pomeni to, da sem nekemu odpravil ali olajšal težko delo, mu zagotovil boljše delovne pogoje.

Ali mislite, da se delavci v Acroniju, predvsem vodstveni in tisti s strokovnimi funkcijami, dovolj zavedajo pomembnosti inovacij za naš obstoj?

Sam nimam težav. Obratovodja mi vedno nudi pomoč pri realizaciji idej. Pa tudi z drugimi vodstvenimi delavci dobro sodelujem. Z g. Mikcem sva rešila veliko problemov. Pomagam tudi sodelavcem, da spravijo kakšno idejo na papir, ne maram pa, da mojo idejo prijavi nekdo drug.

Kako bi to dejavnost v Acroniju popularizirali?

Treba bo še precej spremeniti miselnost vseh zaposlenih, z nekaterimi izjemami. Največji problem predstavlja poseg na drugo področje, pa naj bo to delo ali obrat. Če le morejo, te onemogočijo. Strokovnjakov in tistih, ki razmišljajo, imamo dovolj, tudi med proizvodnimi delavci so, samo poslušati jih moramo in spodbujati ter upoštevati njihove izkušnje, ki so jih leta dolgo pridobivali. Vsak na svojem področju nekaj velja.

Pričakovali smo, da bo v mnenjskih skrinjicah več koristnih predlogov,

Ve se, v katerem obratu je bilo postavljeno vprašanje, izrečena kritika in če berete odgovore, so v nekaterih primerih preveč arogantni. Ne strinjam se z odgovori v stilu oglasi se pri meni, se bova pogovorila. Določeni so plačani zato, da stanje spremenijo.

Gotovo imate tudi kakšen hobi, ki se veže na inovatorstvo?

Ne. Če imam čas grem z družino kolesarit ali pa v hribe. Doma pa naredim praktično vse stvari sam. Edino elektrike se ne lotim, je prenevarna!

L.M., A.N.

EKOLOGIJA

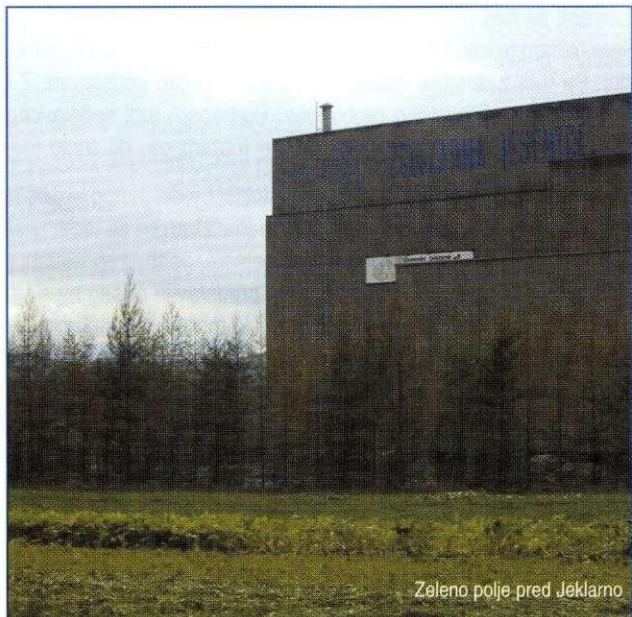
PROBLEMI SODOBNEGA SVETA IN VARSTVO OKOLJA

V 20. stoletju je človeštvo doseglo izjemno prodoren znanstveni in tehnološki napredek, s katerim si je del svetovnega prebivalstva bistveno povečal blaginjo in podaljšal dobo aktivnosti in življenja. Toda večinski del človeštva je ta napredek obšel in pustil v razvoju daleč zadaj.

Velik napredek je bil dosežen z razvojem elektronike, računalništva, informatike in komunikacij. S pomočjo teh panog se je marsikaj spremenilo zlasti v tehnoloških procesih in gospodarjenju. Kemizacija okolja in dejavnosti je prinesla marsikaj koristnega, hkrati pa je nevarno posegla v naravo in življenje ljudi.

Ob takšnem napredku in spremembah številni razvojni dejavniki niso bili dovolj obzirni do narave. Marsikje so jo tako onesnažili in tudi poškodovali, da to ogroža zdravje in življenje znatnega dela prebivalstva. Bivanje v degradiranem okolju, neustrezna usposobljenost za ravnanje s sodobno tehniko ter slabe življenjske navade (neustrezna prehrana, alkohol, kajenje in drugo) so okoliščine za številne nezgode in širjenje zelo nevarnih civilizacijskih bolezni. Malo je ljudi, ki jih to neposredno ne ogroža.

Druga bistvena značilnost sodobnega sveta je hitra rast svetovnega prebivalstva, in sicer predvsem v deželah pomanjkanja, gospodarske in kulturne nerazvitosti. V teh deželah je kritična oskrba z vodo in hrano, slabe so sanitarne razmere, zaostajata izobraževanje in vzgoja. Prav verjetno bo svetovni problem pomanjkanja vode in hrane ter nerazvitosti velikih območij s številnim prebivalstvom iz leta v leto bolj zaostren.

Zeleno polje pred Jeklarno

Stockholmska konferenca o okolju junija 1972, je z Deklaracijo o človekovem okolju utemeljila okoljsko etiko in s 26 načeli spodbudila svetovno akcijo za varstvo okolja. Konferenca ZN v Rio de Janeiru leta 1992 je svetovno akcijo usmerila h globalnim problemom, proti dejavnostim, ki škodljivo vplivajo na podnebje in živo naravo.

Znanstveniki sejejo resnico, ko opozarjajo na pojave, ki bi lahko v 21. stoletju kritično spremenili naravne osnove življenja. Toda realnost kaže, da so okoljski problemi in poti za njihovo reševanje dobro proučeni, ni pa dovolj odločna akcija reševanja. Nerazvite države nimajo sredstev, razvite pa imajo preveč problemov. Varstvo okolja je intelektualni in politični napor, zatem tudi ekonomski. Uspeh bo odvisen od tega, koliko bo pokazanega razumevanja za to, da je varstvo okolja in zdravje ljudi razvojno gibalno, ki potrebuje spodbude kot vsak napredek.

(povzeto po NARAVA IN OKOLJE, Varstvo in razvoj v RS, izdal Svet za varstvo okolja RS)

Andreja Purkat

PROJEKTI, MALE INVESTICIJE

ODGOVORI NA NAJPOGOSTEJŠA VPRAŠANJA

V družbi SŽ Acroni d.o.o. Jesenice smo v preteklem letu in pol pripravili celovit sistem projektnega vodenja. Tovrsten način izvajanja nalog, ki je povezan predvsem z reševanjem problemov ter uvajanjem sprememb (optimizacije, posamezne inovacije, investicije), je postal sestavni del poslovnih procesov. Pravilniki z vsebinami, ki standardizirajo posamezne procese sistema (področji projektnega vodenja in izvajanja malih investicij), so v internih bazah podatkov dostopni vsem pooblaščenim zaposlenim, kljub temu pa se med izvedbo pogosto pojavljajo nekatera operativna in proceduralna vprašanja:

Ali lahko naročnik male investicije oziroma vodja ali član projektnega tima sam išče ponudbe, ali pa je dolžan posredovati vso potrebno dokumentacijo (skice, načrti, promocijski material, ...) nabavni službi?

Medtem, ko je v primerih malih investicij iskanje informacij o potencialnih ponudnikih s strani naročnika neobvezno, je v primerih priprave projekta nujno. Brez dobrih informativnih gradiv je namreč nemogoče pripraviti ustrezno projektno dokumentacijo (PR02). Pri tem je potrebno poudariti, da je na tej stopnji komunikacija med naročnikom ali vodjo oziroma pooblaščenim članom projektnega tima in potencialnim dobaviteljem zgolj informativno. V primerih malih investicij končne izbore opravi nabavna služba v sodelovanju z naročnikom, v primerih projektov pa je za to pooblaščen Investicijska koordinacija. Tako enim kot drugim so predvsem na začetku posamezne naloge v veliko pomoč vsa dotlej že zbrana gradiva o predmetu nabave.

Kdaj Oddelek za projektno vodenje potrdi predlog naročila za projekt v izvršitev?

Prvi del pripravljalnega obdobja posameznega projekta se zaključi s potrditvijo s strani posloводства družbe. Drugi del se prične s formiranjem investicijske koordinacije, ki ima osnovno nalogo, da v procesu izbora zunanjega izvajalca ali dobavitelja ter usklajevanja tehnično-tehnoloških in finančno-komercialnih parametrov postopek pripelje do možnosti podpisa pogodbe. Realizacija posameznih naročil je odvisna od potrjenih faz in nalog (sestavni del predstavljene in potrjene projektne dokumentacije). Tehnično in finančno manj zahtevna opravila, ki niso neposredno povezana z glavno nalogo projekta, so pa tako vsebinsko kot tudi terminsko pogoj za njeno realizacijo, je na osnovi odločitve projektnega tima mogoče opraviti tudi v času aktivnosti investicijske koordinacije. V omenjenih primerih pa je v obravnavanem obdobju potrebno okrepiti nadzor nad pravilnim izvajanjem potrebnih administrativnih nalog, predvsem pri pravilnih označevanjih in vodenju potrebne dokumentacije (predlogi naročil, naročila, računi, prevzemni zapisniki, ...) in v pripadajočih slogih v bazah informacijskega sistema.

Ali je potrebno v sistemu projektnega vodenja za vsako sklenjeno pogodbo vpisati zahtevek za kreiranje predloga naročila? Kdo ga je dolžan vpisati v bazo informacijskega sistema?

Vnos zahtevka za kreiranje predloga naročila je pogoj za uspešno vodenje pravilne in ažurne baze podatkov o evidenci naročil in računov dobaviteljev. Vpis zahtevka za kreiranje predloga naročila izvede vodja projekta ali pooblaščen oseba. Za vse kasnejše operativne ali analitične posege je bistveno, da vsak posamezni slog vsebuje tudi celotno identifikacijsko številko (številka predloga naročila, številka referenta, številka naročila).

Ali za potrditev predloga naročila izredne male investicije zadostuje podpis enega od članov razširjenega posloводства?

Vse male investicije s sklepom potrjuje posloводство. Medtem, ko listo predlogov rednih malih investicij pripravlja oddelek za projektno vodenje (analiza in potrjevanje je običajno na dnevnem redu na začetku posameznega meseca), o izrednih razpravlja po presoji in na predlog posameznega člana posloводства.

Ali je potrebno vse originalne račune, ki jih prejmemo od dobaviteljev v okviru posameznega projekta posredovati v podpis vodji projekta?

Vodja projekta je odgovoren za izvedbo v celoti. Sopotpisovanje

računov je sestavni del nujno potrebnega nadzora in mu mora biti omogočeno pri izvajanju nalog.

Kaj je mala investicija?

Pravilnik o izvajanju malih investicij v družbi SŽ Acroni d.o.o. Jesenice v prvem členu natančno specificira malo investicijo kot »nabavo vseh materialov in storitev, ki povečujejo vrednosti osnovnih sredstev«. Kljub temu se v predlogih pogosto pojavljajo naročila, ki so sestavni del rednega vzdrževanja. V omenjenih primerih se odgovorni iz oddelka za projektno vodenje posvetujejo z naročnikom ter predlagajo možne načine realizacije.

Kako je s prevzemanjem osnovnih sredstev in njihovo distribucijo do naročnikov?

Vsa osnovna sredstva, razen v izjemnih primerih po predhodnem dogovoru med odgovornim v centralnem skladišču in naročnikom, dobavitelji izročijo centralnemu prevzemu. Prevzemnik iz centralnega skladišča podpiše dobavnico ter kasneje izdela prevzemni zapisnik, ki ga posreduje naročniku, nabavni službi in oddelku za projektno vodenje. Naročnik po opravljenem kvalitetnem pregledu naročeno osnovno sredstvo prevzame v centralnem skladišču. Pri tem podpiše prevzemnico.

Oddelek za projektno vodenje

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

IZVAJANJE DELA NAD NIVOJEM TAL

Dela, ki se izvajajo do 450 centimetrov nad terenom, je dovoljeno izvajati z uporabo pomožnih odrov ali lestev, če ob tem ni nevarnosti za življenje in zdravje delavcev. Delavci morajo biti ob tem privezani. Dela na višini več kot 450 centimetrov nad terenom pa se morajo izvajati ob uporabi ustreznih odrov ali na drug ustrezen način. Če je pri izvajanju del nad terenom oziroma nad tlemi možnost, da bi delavec padel, je treba postaviti ustrezna zaščitna nadstrešja, tako da višina, s katere bi lahko padel, ne presega 300 centimetrov, delavci pa morajo biti privezani z varnostnim pasom. Če pri delih nad nivojem iz upravičenega vzroka ni mogoče napraviti varnostne ograje ali če so dela na takih mestih manjšega obsega ali kratkotrajna, morajo biti delavci, ki jih opravljajo, med delom privezani z varnostnim pasom in vrvjo, ki je dolga največ 150 cm. (Pravilnik o varstvu pri gradbenem delu)

Za delo pri popravilu, montaži in demontaži delovne opreme, ki poteka na višini več kot 2 m od poda, morajo biti postavljene ustrezne delovne ploščadi oziroma odri z lestvami, stopnicami ali drugimi dostopi. V primeru da obstaja nevarnost za poškodbe mora delodajalec delavcem pri takih delih zagotoviti opremo za varnost pred padcem z višine. (Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme)

Območja v delovnih prostorih, kjer zaradi narave dela obstaja nevarnost padcev delavcev v globino morajo biti opremljena z napravami, ki preprečujejo dostop nepooblaščenim delavcem. Za zavarovanje delavcev, ki so pooblaščen za dostop na nevarna območja, katere morajo biti ustrezno označena, morajo biti sprejeti ustrezni varnostni ukrepi. Lestve morajo biti pri uporabi zavarovane tako, da ne morejo zdrsniti, se prelomiti ali prevrniti. Lestve, katerih uporaba je predvidena v delovnem procesu, morajo biti zgoraj pritrjene tako, da prevračanje ni možno. Kot naslanjanja mora znašati med 70 in 75 stopinjami. Če se v delovnem procesu uporabljajo dvokrake lestve, jih zgoraj ni potrebno pritrdjevati, vendar take lestve ne smejo biti daljše od 3 metrov. Prenosne

lestve, ki jih delavci uporabljajo za dostope na zidne robove, odre, v odprtine v tleh, jame, jarke ipd., morajo biti ustrezne dolžine, tako da segajo najmanj 1 meter čez zgornje mesto naslanjanja. Odprtine v tleh, jaški stopnišč, svetlobni jaški, jame, okna, jarki velike posode ali druge nevarne vdolbine, kakor tudi rezervoarji, v katerih so vroče, jedke ali strupene snovi morajo biti ograjene z varnostno ograjo. Če zaradi narave dela teh mest ni mogoče ograjiti, morajo biti dobro razsvetljena in opremljena z opozorilnimi napisi na vidnih mestih. Odprtine v zidovih višjih nadstropij, ki jih delavci uporabljajo pri delu, morajo biti zavarovane z varovalnimi pripravami. (Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih)

Okviren spisek del, ki zahtevajo uporabo varnostnega pasu oziroma popolne opreme za preprečevanje padcev:

- delo na odrh,
- sestavljanje gradbenih elementov na višini,
- delo na drogovi,
- delo na strehah.

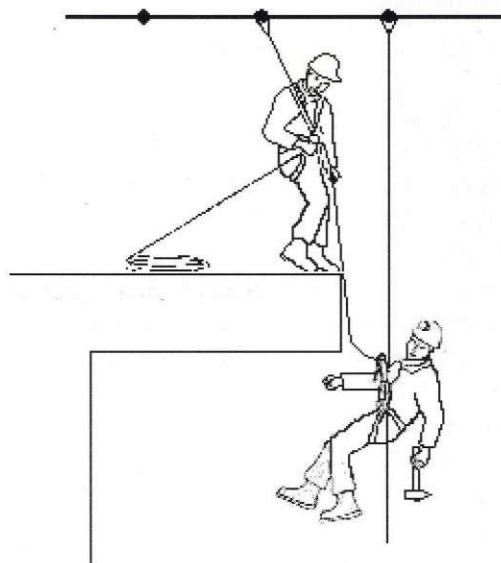
Okviren spisek del, ki zahtevajo uporabo varnostne čelade v zvezi z deli na višini:

- delo pod odri ali v njihovi bližini in na dvignjenih delovnih mestih,
- delo na odrh. (Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu)

To so osnovne zahteve, ki jih je potrebno upoštevati zaradi varovanja pred poškodbami in zdravstvenimi okvarami, ki lahko nastanejo zaradi padca v globino (z višine, v odprtine v tleh, jaške stopnišč, svetlobne jaške, jame, jarke, velike posode ali druge nevarne vdolbine, z okna), v nevarno snov (v rezervoarje, v katerih so vroče, jedke ali strupene snovi) ali v nevarno okolje (vroče peči ipd., globoko vodo). Danes je na voljo poleg različnih vrst sestavljivih odrov, premičnih dvignjenih odrov, visečih odrov tudi osebna varovalna oprema, ki omogoča dokaj zanesljivo varovanje pred navedenimi nevarnostmi.

Predstavljen bom način varovanja z vrvno tehniko in opremo, ki jo je moč dobiti na našem trgu.

Na sliki je v osnovah predstavljen sistem dela nad nivojem, s katerim lahko delavec opravlja delo na katerikoli višini na objektih v ACRONI d.o.o..

Kratek opis uporabljene tehnike:

Delavec, ki hoče izvesti delo, se spusti po pritrjeni vrvi s posebno zavorno napravo v globino. Zaustavi se lahko po potrebi na katerikoli višini in zablokira drsenje. Pri tem je privezan tudi v varovalno vrv, ki jo podaja preko podobne zavorne naprave njegov sodelavec, ki pa mora biti ravno tako privezan. Visi v posebnem pasu, v katerem lahko zaradi konstrukcije vztraja dokaj dolgo časa. Lahko pa v zavorno napravo vpne tudi sedalo. Tako ima roki prosti. če se mora povzpeti nazaj, uporabi stopni zanki, vpeti v prižemi, ki jih izmenično dviga in se z nogami dviga. Lahko pa se po končanem delu spusti na talni nivo. Pri takem načinu dela sta izpolnjena dva najvažnejša pogoja: delavec visi v nosilni vrvi, poleg tega pa še varovan in je tako omogočeno tudi morebitno reševanje.

Zdravko Hanžek

JUBILANTI V JULIJU

10 let:	ČRTALIČ ROBERT	JEKLARNA
	NOVAK UROŠ	JEKLARNA
	PETROVIČ ŽELJKO	JEKLARNA
	PREŠEREN TIMAŽ	HLADNA VALJARNA
	ZUPAN MARKO	TEHNIČNE STORITVE
20 let:	LOMOVŠEK LEOPOLD	JEKLARNA
	GORJANC MIROSLAV	VROČA VALJARNA
	SELIMOVICH MUHAMED	VROČA VALJARNA
	DŽURIČ DŽURO	PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE
	POGAČAR KATARINA	PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE
	PANIČ MIČO	TEHNIČNE STORITVE
	SUŠNIK BOJANA	PROIZVODNI SEKTOR
	MULALIČ IRFAN	JEKLARNA
30 let:	IMAMOVIČ SAFET	JEKLARNA
	CREPULJA CIJAN	HLADNA VALJARNA
	BRULC MARIJA	TEHNIČNE STORITVE
	SKUBE LADISLAV	TEHNIČNE STORITVE
	ALEKSIČ DRAGICA	TEHNIČNA KONTROLA
	MLAKAR BRANKA	RAZISKAVE IN RAZVOJ
	RESMAN DORICA	FINANCE

JUBILANTI V AVGUSTU

10let:	ULČAR BOŠTJAN	HLADNA VALJARNA
20 let:	MUSIČ MIRSAĐ	JEKLARNA
	RESMAN MARKO	JEKLARNA
	FRELIH JOŽE	VROČA VALJARNA
	HODŽIČ FAJIK	VROČA VALJARNA
	DEDIČ SULEJMAN	HLADNA VALJARNA
	SKUMAVC SLAVKO	HLADNA VALJARNA
	TERAŽ DUŠAN	HLADNA VALJARNA
	BAHTIČ ISMET	PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE
	SKENDERVIČ ESAD	TEHNIČNE STORITVE
	DEUMIČ DIJANA	FINANCE
	MATELIČ IDA	RAČUNOVODSTVO
30 let:	BEČAREVIČ MUHAMED	JEKLARNA
	ZELENIK JOŽE	JEKLARNA
	ZVIZDALO MILE	HLADNA VALJARNA
	VODOPIVEC MARJETKA	PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE
	GABERŠČEK ANTONIJA	TEHNIČNA KONTROLA

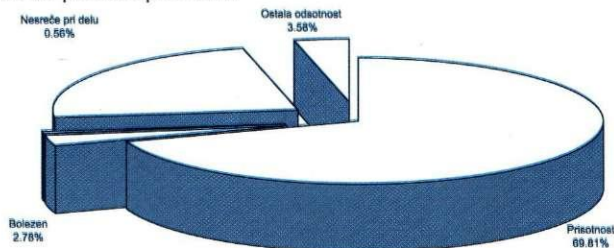
Iskreno jim čestitamo!

KADROVSKA GIBANJA

ODSOTNOST V AVGUSTU

V letošnjem avgustu je bila odsotnost za skoraj 4 in pol odstotke večja kot lani. To je posledica praznikov, pa tudi rednih letnih dopustov je bilo več. Prvič pa se je zgodilo, da smo imeli skupnega bolovanja manj kot 4 odstotke!!!

To je zelo spodbuden rezultat. Upamo, da se v prihodnjih mesecih ne bo preveč spremenil.

Ivanka Mavri

Na osnovi sklepa posloводства družbe ACRONI naknadno razpisujemo:

2 ŠTIPENDIJI

za študij na pravni fakulteti.

Kandidati naj se telefonično ali osebno zgledajo na Kadrovske službi družbe ACRONI, Kidričeva 44 Jesenice, pri ge. Maji Smolej, kjer bodo dobili vse nadaljnje informacije.

Vodja kadrovske službe

Damjana Muršec, dipl. org.

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu AVGUSTU se je pripetilo 10 poškodb pri delu. Poškodovanci so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti odsotni z dela 150 delovnih dni, to je 15 delovnih dni na poškodbo. Zaradi poškodb je bilo takorekoč preko celega meseca z dela odsotnih 7 zaposlenih.

V obdobju od 1. septembra 1999 do 30. avgusta 2000 se je v Acroniju pripetilo 162 poškodb pri delu. Poškodovanci so bili zaradi tega odsotni 3712 delovnih dni. Povprečno je bilo zaradi poškodb mesečno izgubljenih 309 delovnih dni (359 v prejšnjem obdobju), oziroma je bilo mesečno odsotnih 15 delavcev (17 v prejšnjem obdobju). Povprečna odsotnost na eno poškodbo je znašala 23 delovnih dni (26 v prejšnjem obdobju).

ENOTA	št. poškod b	% poškodb na stalež	F2	št. izgubljeni h dni	G1
JEKLARNA	2	0,59	48,2	64	1,54
VROČA VALJARNA	1	0,45	34,1	35	1,19
HLADNA VALJARNA	4	1,30	105,0	24	0,63
PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE	1	0,58	48,3	13	0,63
TEHNIČNE STORITVE	2	1,46	109,5	14	0,77
UPRAVA IN STROKOVNE SLUŽBE	0	0,00	0,0	0	0,00
ACRONI SKUPAJ	10	0,69	55,5	150	0,83
ACRONI SEPTEMBER 1998 - AVGUST 1999	167	11,21	65,18	4311	1,68
ACRONI SEPTEMBER 1999 - AVGUST 2000	162	11,07	63,23	3712	1,47

Primerjava pokazateljev pogostnosti poškodb (F2) in resnosti poškodb (G1) kaže na malenkostno znižanje števila in posledic poškodb glede na preteklo obdobje.

Zdravko Hanžek

NOVICE IZ TOVARNE

Po nekaterih obratih so že namešče table, ki ponazarjajo proizvodni proces, naprave ali opozarjajo na nevarnosti in uporabo zaščitnih sredstev. Ščasoma jih bomo namestili povsod. Namenjene so nam in obiskovalcem Acronija, zato pričakujemo, da bodo ostale na svojih mestih nepoškodovane.

ACRONI NA 33. MEDNARODNEM OBRTNEM SEJMU V CELJU

Letos že 33. mednarodni obrtni sejem v Celju je bil v dneh od 08. do 17. avgusta. Glavni pokrovitelj sejma je bil Merkur. Ogledalo si ga je okrog 200.000 obiskovalcev. Tudi naš rastavni prostor je obiskalo veliko poslovnih partnerjev.

Na razstavnem prostoru so bili poleg nas tudi komercialisti SUZ-a in Elektrod.

ZAMENJAVA TIROV PRED TRETJO HALO VROČE VALJARNE

V dneh od 1. do 9. avgusta 2000 je potekalo generalno popravilo glavnega tira pred 3. halo Vroče valjarne na Beli in uvoznega tira v Vročo valjarno po katerem vozimo slabe iz Jeklarne.

Oba tira sta bila zgrajena ob graditvi Vroče valjarne – v 60. letih prejšnjega stoletja. Takrat so bili tiri izdelani za manjše osne pritiske, ki pa sedaj zaradi precej težjih tovorov ne ustrezajo več. Poleg tega sta bila tira že zelo dotrajana. Zato smo se lani odločili, da bomo letos ta del ob ustavitvi Jeklarne temeljito popravili. Zaradi obsežnosti del (obnoviti ali bočno premakniti je bilo potrebno okrog 250 metrov tira in zamenjati kretnico) smo začeli z izkopom zastora že nekaj dni pred načrtovano ustavitvijo Jeklarne. To je bila pravilna odločitev, saj je Jeklarna začela obratovati po devetih namesto po načrtovanih dvanajstih dneh.

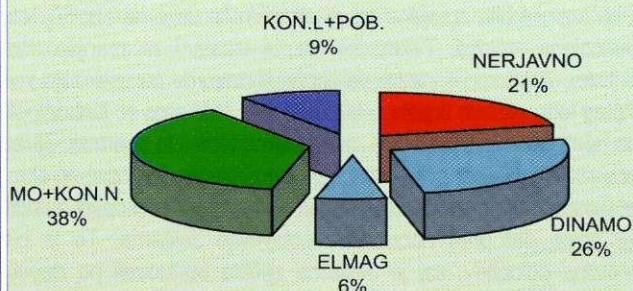
Veliko delavcev je bilo potrebnih za uspešno izvedbo popravila tira.

Pri remontu smo spremenili smer tira za približno 60 centimetrov zaradi ugodnejšega dovoza slabov v tretjo halo. Zamenjali smo dotrajano kretnico »m-16«, izrabljene tirnice v dolžini 66 metrov ter okrog 140 pragov. Odstranili smo kretnico »m-17«, na njeno mesto pa vgradili tirno polje, ker je bil stari tir ob bivši žični valjarni ukinjen. Na celi trasi smo zamenjali 150 kubičnih metrov gramozne grede z novim tolčencem, starega smo presejali in ga vgradili nazaj. Delo smo izvedli z našimi delavci ob pomoči pogodbenih, ki pa so tudi člani kolektiva ACRONI in že navajeni takih del, saj nam že več let ob obsežnejših popravilih tirov priskočijo na pomoč.

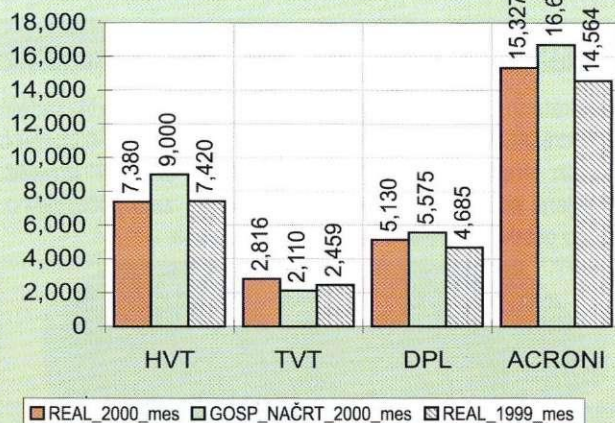
Vsem se lepo zahvaljujem za vztrajnost, saj je bilo v tako kratkem času opravljeno obsežno delo, ki smo ga dokončali pred ponovnim zagonom Jeklarne in tako proizvodnje nismo ovirali, promet pa bo na tem delu bolj varen.

Janez Rozman

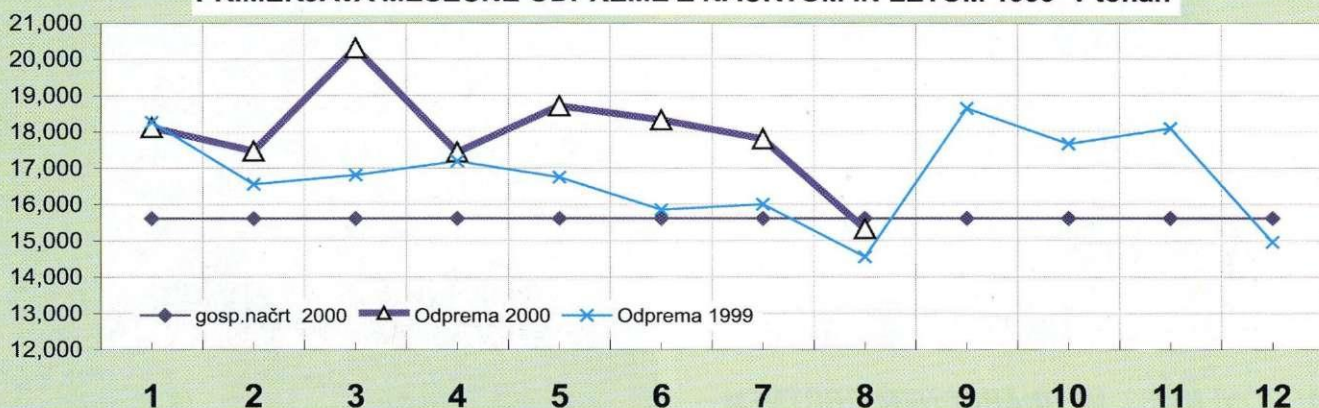
MESEČNA PRODAJA v % po SKUPINAH JEKEL

PRIMERJAVA MESEČNE ODPREME Z NAČRTOM IN LETOM 1999

PRIMERJAVA MESEČNE ODPREME Z NAČRTOM IN LETOM 1999 v tonah

PROIZVODNJA V MESECU AVGUSTU

Ker v mesecu avgustu Novice niso izšle, bi želel najprej na kratko preleteti najpomembnejše dosežke proizvodnje v mesecu juliju. V tem mesecu je bila proizvodnja končnih izdelkov kar 18.581 ton ali 106,9 odstotkov operativnega plana. Odpreda izdelkov je bila nekoliko nižja in sicer 17.804 tone.

Jeklarna je imela v juliju veliko zastojev, zlasti na kontilivu in na električnih vodnikih EOP, zato je bilo doseženih samo 90,5 odstotkov načrta. **Vroča valjarna** je izvaljala 24.370 ton ali 97,5 odstotkov visoko postavljenega operativnega plana. Operativni načrt proizvodnje je bil najbolj prekoračen v **Predelavi debele pločevine** (110,8 odstotkov operativnega plana). **Hladna valjarna** je izdelala 10.029 ton ali 103 odstotke visoko postavljenega operativnega načrta. Načrt so nekoliko presegli tudi v **Finalizaciji tople valjanih trakov**.

Pa pogledajmo rezultate proizvodnje v mesecu avgustu, za katerega so značilni predvsem letni remont v Vroči valjarni in Jeklarni ter remont linije CRNO in ZRM v Hladni valjarni. Kljub remontom je bila v avgustu skupna proizvodnja končnih izdelkov 14.984 ton, oziroma 106 odstotkov operativnega načrta. Proizvodnja nerjavnih trakov in pločevine pa je znašala 3.026 ton ali 104 odstotke načrta.

Odpremili smo 15.327 ton končnih izdelkov, od tega je bilo 3.242 ton nerjavnih.

V Jeklarni so skupno vili 18.389 ton slabov, kar je 92 odstotkov operativnega načrta, od tega 4.008 ton nerjavnih jekel. Jeklarna ni obratovala v času visoke tarife električne energije 60 ur, zaradi remonta potisne peči pa ni obratovala 9 dni. V tem času so bila izvedena preventivna in remontna vzdrževalna dela in čiščenje. V času obratovanja je bil največji zastoj zaradi preboja izolacije na drugi elektrodi rami (28,5 ure). Zaradi predora jekla skozi dno ponovce je prišlo do štirih ur zastoja, zaradi menjave ležaja ventilatorja pa še do dodatnih pet ur zastoja.

V mesecu avgustu je bilo nenormalno veliko reklamacij iz obrata Predelave debele pločevine zaradi luskin in raztrganin na nerjavnih jeklih, stabiliziranih s titanom. To so vzroki, da je bil izplen za 1,41 odstotka nižji od načrtovanega. Poraba električne energije je zaradi ugodne strukture vložka optimalne tehnologije nižja za 45,5 kilovatne ure na tono jekla od načrtovane v gospodarskem načrtu. Prav tako je poraba elektrod nižja za 0,45 kilograma na tono jekla.

Vroča valjarna je izvaljala 13.293 ton kolobarjev in pločevine, kar je 95 odstotkov od načrtovanega. Letni remont potisne peči in celotne proge je trajal skupno 13 dni. Z zagonom po remontu ni bilo večjih težav. Največ zastoja je bilo zaradi okvare prevlačnika (15 ur), okvare vročega navijalca (7 ur) in popravila diskellinga (7 ur). Izplen je močno pod načrtovanim zaradi rednega letnega remonta, ki je imel za posledico manjšo proizvodnjo. Reklamacij iz končnih obratov je bilo približno enako kot v ostalih mesecih. Zaradi zdrobljenega ležaja na nastavni napravi Bluminga je bila nestabilnost valjanja predtraku in debele pločevine večja. S tem je

bil večji tudi izmet. Poraba električne energije je za 9,1 kilovatne ure na tono večja od načrtovane, medtem ko je specifična poraba zemeljskega plina kar za 8,4 kubične metre na tono nižja od načrta. V oddelku **Finalizacija toplo valjanega traku** je bila dosežena proizvodnja 2.871 ton, kar je 6 odstotkov nad operativnim načrtom. Tudi izplen je za 0,7 odstotka višji od pričakovanega.

V obratu **Predelava debele pločevine** je znašala proizvodnja 5.176 ton končnih izdelkov, kar je 6 odstotkov nad operativnim načrtom, od tega 1.319 ton nerjavne pločevine. Največ zastojev je bilo zaradi pomanjkanja vložka iz Vroče valjarne, kjer je bil redni letni remont. Izplen je v avgustu znašal 87,3 odstotka, kar je za 1,03 odstotka višje od načrta. Bistveno nižje od pričakovanih so tudi specifične porabe električne energije in zemeljskega plina.

V obratu **Hladna valjarna** so proizvedli 6.937 ton ali 105 odstotkov načrtovanih končnih proizvodov, od tega 1.000 ton nerjavne pločevine in trakov. Uspešno je bil izveden letni remont linije za razogličenje in rekristalizacijo CRNO in letni remont ZRM valjavniškega ogrodja. V sklopu remonta je bila izvedena tudi zamenjava sistema regulacije debeline ESP, tako da je po 7 dneh ogrodje pričelo s poskusno proizvodnjo. Izplen hladne predelave je za 0,7 odstotka nižji od načrtovanega, delno zaradi slabe kakovosti TVT in pa praznjenja zalog nekorantnih proizvodov. Zaradi remontov in nižje proizvodnje so tudi potroški energentov nad načrtovanimi.

Tehnični direktor:
Branko Banko, dipl.ing.

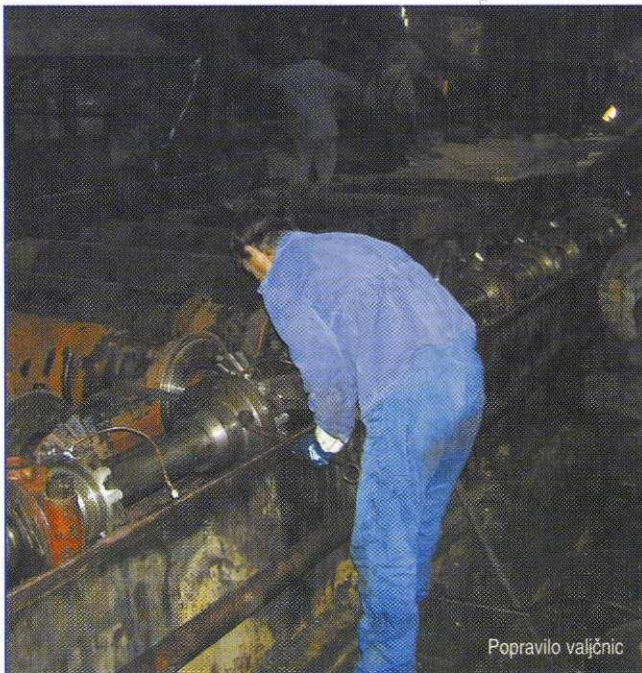
VISOK OBISK IZ EUROFER-a

Dietrich von Hülsen, generalni direktor EUROFER-a, Evropskega združenja proizvajalcev jekla, je bil v mesecu septembru na delovnem obisku v Sloveniji. Obiskal je tudi Acroni. Osnovni namen obiska je dokončanje postopka za sprejem Slovenije v to združenje. S članstvom bomo slovenski jeklarji pridobili nove možnosti za pospešeno vstopanje na evropski trg jeklarskih proizvodov. Slovenski jeklarji bomo tako pridobili dostop do pomembnih strokovnih komisij za specialne jeklarske proizvode, po drugi strani pa to pomeni, da bomo lahko usklajevali slovenske razvojne programe v EU.

USPEŠNO IZVEDEN REMONT V VROČI VALJARNI

Zaradi proizvodnih potreb je bil dejanski termin remonta od 1. do 13. avgusta 2000.

Že v predhodnem članku, ko smo pisali o pripravi na letni remont v Vroči valjarni, smo ugotavljali, da se kljub dobri pripravi dodatna dela pojavijo še tik pred remontom in tudi med remontom. Tako je bilo tudi tokrat, ko smo morali dodatno uskladiti menjavo hidravličnega cilindra nastavne naprave štekel ogrodja, med samim remontom pa se je pokazalo nepričakovano veliko dela na cevovodih (hladilna voda, pitna voda). V naslednjih remontih bomo tako morali veliko pozornosti nameniti obnovi dotrajanih cevovodov.

Popravlilo valjičnic

Za posamezna dela je potrebno uporabljati tudi posebna orodja in opremo. Za menjavo hidravličnega cilindra je potrebna posebna naprava, ki dosega 1200 barov pritiska. Pri menjavi je prišlo do odpovedi naprave in ker smo bili brez ustrezne rezerve, smo morali potek del prilagoditi in spremeniti, dokler nismo dobili nove. V prihodnje moramo kljub stroškom poskrbeti za nadomestilo.

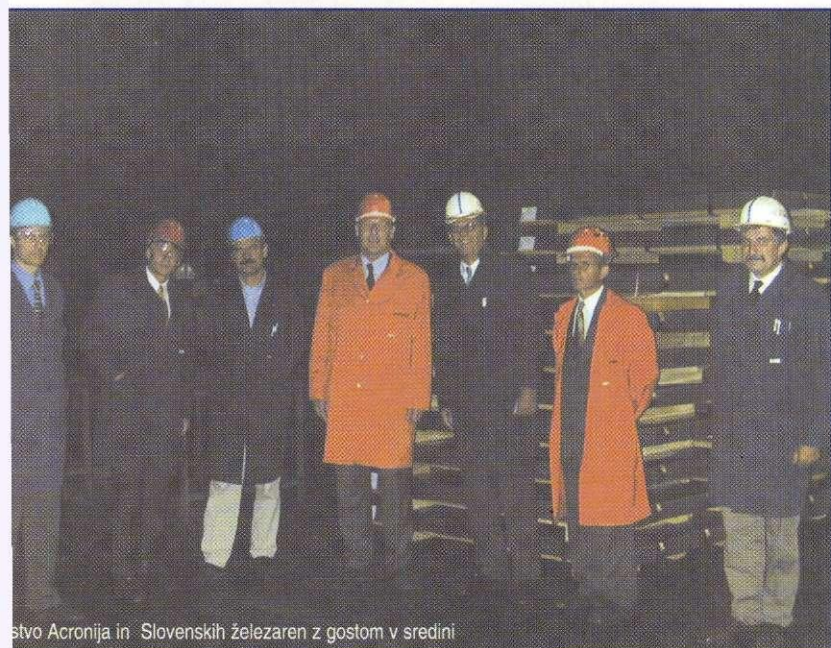
Kljub temu, da je bila potisna peč tista od katere je bil odvisen pravočasen zaključek remonta ter nato začetek proizvodnje, smo dela zaključili predčasno. To nam je uspelo še posebej zaradi prizadevnosti vseh nadzornih delavcev kakor tudi izvajalcev. Še zlasti so se potrudili proizvodni delavci pri praznjenju in izkopu peči, delavci montaže Acroni (zaradi pomanjkanja lastnih delavcev pomoč montažerjev firme Pilaster 1) pri vseh montažerskih delih in delavci firme VIGO in PLIBRICO pri delih na ognjevzdržnih oblogah.

Tudi na ostalih napravah je bilo delo opravljeno dokaj kakovostno ter v dogovorjenih rokih, za kar moram pohvaliti vse izvajalce.

Tudi na področju varstva pri delu smo dosegli pričakovano, saj razen manjše delovne nezgode enega izmed tujih izvajalcev drugih nezgod ni bilo.

Da bi v naslednjem letu remont opravili še bolj kakovostno ter z manjšimi težavami zaradi zagotavljanja zadostnega števila ustreznih izvajalcev, je naša želja, da se remont izvede konec meseca maja ali vsaj v začetku junija.

Janko Cerkovnik

stvo Acronija in Slovenskih železaren z gostom v sredini

SREČANJE KOMPENZATORJEV

Zaposlene na oddelku kompenzacij in vodja financ Dora Resman smo se v soboto, 16. septembra 2000 udeležile srečanja kompenzatorjev ob 10-letnici delovanja, ki ga je na Graški gori nad Velenjem organiziralo podjetje Gorenje.

Zbralo se nas je 238 udeležencev iz večjih in manjših podjetij cele Slovenije. Tako smo osebno spoznale predstavnike različnih podjetij, s katerimi smo vsa leta komunicirale le telefonsko in menimo, da bo v bodoče lažje vzpostaviti kontakte, saj se sedaj poznamo tudi osebno.

Predstavnice ACRONI-ja smo bile še posebno prepoznavne po oranžnih majicah našim logotipom, tako da so nas poimenovali kar "žareče acronijevke".

Vzdušje na srečanju je bilo res prijetno in domače, za kar gre velika zasluga glavni organizatorki ga. Slavki Borovnik iz Gorenja. Na koncu smo bili soglasni, da ta srečanja postanejo tradicionalna.

Zahvaliti pa se želimo tudi vodstvu ACRONI-ja, ki nam je omogočilo udeležbo na tem srečanju.

Oddelek za kompenzacije

LETNI REMONT VALJAVSKEGA STROJA SENDZIMIR

Glavni agregat Hladne valjarne je dvajset valjčno ogrodje Sendzimir, na katerem se izvaja hladno valjanje celotnega proizvodnega asortimana. Povprečna mesečna količina izvaljanega materiala znaša 12.000 ton različnih kvalitete v debelinskih razredih od 0.23 do 3.50 milimetrov.

Kakor vsako leto smo tudi v letošnjem avgustu izvedli redni letni remont stroja, ki je poleg mehanskih del obsegal tudi izredno zahteven poseg zamenjave ESP sistema. S tem posegom smo skupaj z izvajalcem I2S iz Amerike zamenjali procesni računalnik, ki nadzira vse glavne funkcije procesa hladnega valjanja. Za vsa dela je bila predvidena deset dnevna ustavitev stroja. Večina mehanskih del je potekala v nočnem času, saj so čez dan potekala elektro dela na sistemu zamenjave računalnika. Po devetih dneh

zelo intenzivnega štiriindvajset urnega dela, je bil stroj usposobljen za ponovno obratovanje.

Obnovljen komandni pult za valjavski stroj Sendzimir

Ob tem bi rad poudaril visoko strokovnost in prizadevnost vseh sodelavcev oddelka Vzdrževanje, predvsem pa naših sodelavcev iz oddelka RTA, ki so opravili glavino dela, potrebnega za uspešen zaključek projekta. Ker je s projektom določeno dvomesečno testno obratovanje, bo po preteku tega časa podano bolj detajlno poročilo o uspešnosti projekta. V tem trenutku ocenjujemo, da bodo predvideni učinki doseženi.

Darko Gregorič

UREJAMO OBRATE IN OKOLICO

OBNOVLJENE KOPALNICE V VROČI VALJARNI

Doseganje delovnih ciljev in načrtov je pogojeno z veliko dejavniki. Eden izmed njih je tudi počutje delavcev v delovnem okolju.

Tega se v vodstvu Vroče Valjarne zavedamo, zato smo v tem letu, v katerem poteka akcija ocenjevanja urejenosti proizvodnih obratov, veliko storili. Najprej smo se odločili, da prebarvamo nekatere delovne stroje, očistimo okolico in uredimo označbe v obratu. Ob tej priložnosti moramo pohvaliti delavce, ki so bili pripravljeni opraviti dela za katere bi bili drugače potrebni zunanji izvajalci, s tem pa so prihranili prepotrebna finančna sredstva.

Lepo urejena kopalnica v finalizaciji TVT

Eden izmed perečih problemov v obratu Vroče valjarne pa so tudi kopalnice in stranišča, ki so stara in dotrajana. V oddelku Finalizacija toplo valjanih trakov smo v mesecu avgustu popolnoma prenovili obstoječo kopalnico, ki je bila v zelo slabem stanju. Ne smemo pozabiti obnove streh ter transportnih vrat na odpremi Toplo valjanih trakov in stripa hali, katera so bila letos tudi obnovljena oziroma zamenjana. V bodoče nas čaka še dokončanje že začete ureditve sanitarij v obratu.

Zavedamo se, da bo tudi v prihodnje treba odpravljati pomanjkljivosti in tako zagotoviti bolj urejene delovne pogoje in s tem večje zadovoljstvo delavcev.

Vodja FTVT:
Ernest Medja

V jeseni bomo z akcijo urejanja obratov in okolice nadaljevali.

Slike prikazujejo da se po skritih kotih najde še kaj za pospraviti

ali odložiti na pravo mesto.

ZANIMIVOSTI S TRŽIŠČA JEKLA

PROIZVODNJA SUROVEGA JEKLA V JULIJU

Po podatkih IISI je proizvodnja surovega jekla v juliju letos znašala 70,8 milijona ton, kar je 9 odstotkov več kot pred letom dni in 2,5 odstotka oziroma 1,4 milijona ton več kot v juniju letos. Kumulativna proizvodnja v prvih sedmih mesecih letošnjega leta je bila v primerjavi z enakim obdobjem lani za slabih 11 odstotkov večja in je znašala 485,6 milijona ton.

Azija ostaja vodilna regija v proizvodnji jekla, saj je julija proizvedla 27,4 milijona ton oziroma skoraj 39 odstotkov vse svetovne proizvodnje. Na drugem mestu so države EU z deležem 19,5 odstotka, na tretjem pa severnoameriške države z deležem malo več kot 16 odstotkov.

Kitajska ostaja vodilna država v proizvodnji jekla. Njena proizvodnja v juliju je znašala 10,8 milijonov ton, kar predstavlja dobrih 15 odstotkov vse proizvodnje jekla.

V državah EU se je na letni ravni proizvodnja najbolj povečala v Italiji, Nemčiji in Franciji. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je bila proizvodnja v Italiji večja za dobrih 11 odstotkov, v Nemčiji za 8 odstotkov, v Franciji pa za malo manj kot 6 odstotkov. Delež Nemčije v svetovni proizvodnji znaša 5,6 odstotka, delež Italije 3,4 odstotka, delež Francije pa 2,6 odstotka.

Povečevanje proizvodnje v državah bivše Sovjetske zveze, ki traja že vso letošnje leto, se je nadaljevalo tudi v juliju. Julijska proizvodnja jekla v Rusiji je bila v primerjavi z julijem lani večja za 13,5 odstotka in je znašala 5 milijonov ton, kar predstavlja 7 odstotkov svetovne proizvodnje.

Delež Slovenije v svetovni proizvodnji je julija znašal dobrih 0,05 odstotka. Julijska proizvodnja je znašala 36.800 ton, v istem mesecu lani pa samo 25.000 ton, kar pomeni, da se je povečala skoraj za polovico. Večje povečanje proizvodnje na letni ravni je med evropskimi državami (če ne upoštevamo bivše Jugoslavije) zabeležila samo Norveška. V prvih sedmih mesecih je slovenska proizvodnja znašala 271.500 ton, kar v primerjavi z enakim obdobjem lani pomeni povečanje za 17 odstotkov, kar je bistveno več od povprečja evropskih držav.

Janka Noč

SINDIKALNE NOVICE

OBISKALA STA NAS POSLANKA DRŽAVNEGA ZBORA IN DRŽAVNI SVETNIK

Na povabilo sindikata SKEI ACRONI sta nas 7. avgusta 2000 obiskala poslanka državnega zbora ga. Darja Lavtižar Bebler in svetnik državnega sveta g. Jože Resman.

Namen obiska je bil, da se povabljenima gostoma zahvalimo za sodelovanje in za pomoč v težki situaciji, ki smo jo dolgo preživljali jeseniški železarji, obenem pa ju seznanimo z uspešnim poslovanjem Acronija in trenutnimi težavami, ki nas tarejo na Jesenicah. Podoben sestanek smo opravili spomladi z dr. Jožetom Zagožnom, takratnim predsednikom Odbora za gospodarstvo v državnem zboru in sedanjim ministrom za gospodarske dejavnosti.

Kot predsednik sindikata SKEI ACRONI sem navzoče pozdravil in jih seznanil z namenom obiska. Direktor Acronija, g. Prešern, nas je seznanil s trenutnim poslovanjem Slovenskih železarn in situacijo v Jesenicah. Razložil je poslovanje Acronija v zadevah kot so lastninjenje, ukinjanje mrtvih družb Slovenskih železarn, vključevanje v EU, reševanje invalidskih podjetij na državnem nivoju, obveznice Slovenskih železarn, hipoteka Gorenjske banke na premoženje železarne Jesenice in v drugih aktualnih zadevah. Pogovor je tekel tudi o nagrajevanju, plačah, investicijah, izobraževanju, ekologiji,... Gospod Mikec je predstavil organizacijske in poslovne podatke o Acroniju.

Darja Lavtižar - Bebler in Jože Resman sta imela veliko vprašanj in sta se s situacijo dobro seznanila. Tako bosta v državnemu zboru in v državnem svetu naše težave zlahka predstavila. Gospo

Beblerjevo je zanimalo kako je s plačami, ki so nizke in se počasi urejajo z uspehom firme in ukinitvijo železarne Jesenice in s tem povezanim prenosom lastnine. Obljubila je, da se bo temu še posebej posvetila. Gospod Resman pa bo poskušal med svetniki zadevo umiriti in jo postaviti na pravo pot. Oba sta bila vesela povabila in razlag, se vsem lepo zahvalila in čestitala zaposlenim za uspeh in jim zaželela, da ne bi popustili.

Dogovorili smo se tudi, da jima bomo pošiljali naš časopis NOVICE in poslovna poročila, da bosta še bolj seznanjena s situacijo železarjev v jeseniški občini.

Gostoma in vsem prisotnim se zahvaljujem in si želim sodelovanja še naprej.

Janez Vilman
Predsednik sindikata podružnice SKEI ACRONI

NI MI VSEENO!

Št. 102: Izredni dosežki pri doseganju planskih obveznosti

Delavec iz obrata Predelava debele pločevine in tudi večina njegovih kolegov se čutijo prikrajšane in izigrane, ker delavci Hladne in Vroče valjarne že več mesecev zapored prejemo nagrade za izredne dosežke. Pravijo, da se tudi v njihovem obratu v enaki meri ali pa še bolj trudijo, da bi dosegli in presegli načrtovano proizvodnjo, vendar je to precej težje, saj je obrat zastarel (zgrajen je bil leta 1948) in ni bil nikoli predviden za proizvodnjo tolikšne količine nerjavnih jekel. Agregati so raztreseni, tako da je potrebno vsako nerjavno ploščo zapeti in z žerjavom dvajsetkrat prenesti preden konča na odpremi (nosilnost večine žerjavov je 3500 kilogramov). Obrat obratuje kampanjsko – takrat, ko v Vroči valjarni zvaljajo debelo pločevino. Pravijo, da so na vrsti vedno zadnji, ker v poslovodstvu nimajo nobenega »strica«. Pred nekaj meseci se je zgodilo tudi to, da so Hladni valjarni znižali načrt za nekaj sto ton, ker se je že sredi meseca izkazalo, da ga ne bodo dosegli, medtem ko so ga njim povišali. Iz Vroče valjarne večkrat dobijo pločevino, ki ne odgovarja posameznim kvalitetam, zato jo morajo toplotno dodatno obdelati. Tudi viški pločevine predstavljajo težave – njim, ker jo morajo premetavati in logistiki, ker mora zanjo poiskati drugega kupca. Predelava debele pločevine je na koncu proizvodne verige, kjer se pokažejo vse predhodne napake na materialu in opozarjajo, da je glavni kontrolor kupec pločevine! Koliko materiala se obrne v slepem krogu, pa je, pravijo, že drugo vprašanje.

Delavci še navajajo, da se počutijo kot kazenski bataljon, saj je za njihov obrat dober vsak, ne glede na to, zakaj so ga premestili iz drugega obrata.

Anonimni pisec iz obrata Predelava debele pločevine opisuje realno stanje v obratu. Povedati pa je potrebno tudi, da se v obrat Predelava debele pločevine v zadnjem času največ investira in pripravlja največ projektov. Sanirana je zunanja stena hale C, kupljen je termoskenner za peč Drever, podpisana je pogodba za nov sodobni peskar za izdelavo protikorozijske zaščite in za čistilno pralno linijo za nerjavno pločevino po luženju, novo tehniko v hali C in dva 16 tonska žerjava. Poleg tega se pripravlja projekt za ogrevanje z sevalnimi elementi. Pretežno večino teh investicij bo ACRONI investiral z lastnimi sredstvi zato je zelo pomembno pozitivno poslovanje in s tem omogočeno intenzivno investiranje.

Pozitivno poslovanje zagotavlja proizvodnja okoli 18.000 ton mesečno, kar je preko 2.000 ton več kot smo predvideli v gospodarskem načrtu. Obrat Predelava debele pločevine je izdelal v osmih mesecih letošnjega leta povprečno 5.363 ton od predvidenih 5.463 ton po gospodarskem načrtu. Obrat Hladna valjarna je povprečno mesečno izdelal 9.525 ton, kar je za 14,5 odstotkov več kot smo načrtovali z gospodarskim načrtom (8.317 ton). Tudi povprečna mesečna proizvodnja toplo valjanega traku za prodajo je kar za 1.180 ton večja od sicer nizko zastavljenega cilja.

Planiranje proizvodnje se mora prilagajati trgu. Za letošnje leto je značilno veliko povpraševanje po hladno valjani pločevini vseh kvalitete in pa občasno manjše povpraševanje po debeli pločevini. Z maksimalnim izkoristkom kapacitet hladne valjarne čez celotni mesec je bilo možno doseči tudi rekordno proizvodnjo, ki smo jo uspešno prodali na trgu. To pa je občasno povzročilo kampanjsko proizvodnjo na agregatih v obratu PDP in razrez TVT v Vroči valjarni. Zaradi dobre proizvodnje in ugodnih pozitivnih rezultatov ACRONIJA v sedmih mesecih letošnjega leta, bomo vsi zaposleni ob izplačilu plače za avgust dobili še dodatnih 25.000 SIT. Še naprej bomo z nagradami vzpodbujali rekordne mesečne dosežke na posameznih agregatih in oddelkih, kajti samo z povečanjem končne proizvodnje, ki se lahko plasira na trg, bomo dosegali ugodne rezultate.

Planiranje mesečne proizvodnje poteka na oddelku Logistika v sodelovanju s komercialno in kontrolingom. Pri planiranju aktivno sodelujejo tudi obratovodje vseh obratov in skušajo najti za ACRONI najoptimalnejši terminski program proizvodnje.

Zavedam se, da nisem odgovoril v celoti na vprašanja in pobude, zato vabim anonimnega nezadovoljnega delavca na razgovor v katerem bi natančneje razsvetlila posamezne probleme.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ.dipl.ing.

Št. 103: Stenski koledarji

Sprašujem, ali bomo delavci v proizvodnji tudi v naslednjem letu 2001 ostali brez Acronijevih stenskih koledarjev?

Poslovodstvo Acronija je sprejelo sklep, da vsi zaposleni dobijo Acronijev stenski koledar za leto 2001. Naša želja je, da bi to bil resnično samo Acronijev koledar s tematiko narave (rože, živali, planine) iz okolice Jesenic in ne eden izmed množičnih koledarjev, ki se tiskajo v visoki nakladi. Vse pa bo odvisno od stroškov, ki so pogojeni z nižjo naklado in originalnimi rešitvami.

Namestnik glavnega direktorja
Ljubo Osovnikar, univ.dipl.ekon.

Št. 104: Parkirišča za

Vemo, da so razlike v denarju zaradi različno zahtevnega dela, odgovornosti, izobrazbe, ne vemo pa zakaj so razlike tudi v tem, kje ima kdo parkirano svoje vozilo. Če že urejate okolico, potem asfaltirajte vsa parkirišča za vse zaposlene. Gradijo se tudi pokrita parkirišča, v nekaterih obratih pa delavci ne dobijo niti osnovnih delovnih zaščitnih sredstev in orodja, ker ni denarja!

S pokritimi parkirnimi prostori smo zagotovili ustrežnejše parkiranje vozil, ki so v lasti Acronija, še posebno v zimskem času in preko noči. Obenem smo usposobili in uredili objekt, ki ni služil svojemu namenu. Urejena parkirišča za vse zaposlene, asfaltirana ali ozelenjena, spadajo k splošni urejenosti podjetja, zato zagotavljamo, da jih bomo uredili. Ker je finančni zalogaj precej visok in zagotovitev ustrezne dokumentacije nujna, se bo ureditev izvajala postopoma. Sočasno pa se veliko vloga tudi v izboljševanje delovnih pogojev (PDP- ogrevanje, zasteklitev, VV - sanitarije, Jeklarna - pijača, zaščitna sredstva - čelade, očala, slušniki, delovne obleke). Na poslovodstvu je bil sprejet sklep, da se v letu 2001 postopoma zamenjajo vse delovne obleke. Prehajamo tudi na novo barvo oblek – oranžno, ki je barva Acronija. Zavedati se moramo, da se vsega ne da urediti naenkrat. Z stalnim vlaganjem v skladu s poslovnimi možnostmi, pa bomo poskušali odpravljati pomanjkljivosti.

Namestnik glavnega direktorja
Ljubo Osovnikar, univ.dipl.ekon.

Št. 105: S.O.S za javnost

Delavci PDP adjustaže prosimo nadrejene, da nam uredijo stranišče. Šef nam ga obljublja že eno leto, vendar od tega še vedno ni nič.

Odkar so zaprti bivši prostori vodstva ob hali A, delavci adjustaže res nimajo svojega stranišča, zato so prisiljeni uporabljati stranišče v OTOP-u ali v kantini. Obe stranišči sta nekoliko oddaljeni. Po izgradnji novih prostorov odpreme jim bodo na voljo nove sanitarije na začetku hale C. Novi prostori bodo zgrajeni v letu 2001, zato bomo takoj uredili manjše stranišče ob ravnalnem stroju MDS. Ob tem pa želim delavce opozoriti, da skrbijo za red in čistočo v straniščih, kopalnicah in garderobah in jih ne uničujejo. V preteklosti se je dogajalo, da so jih v kratkem času dobesedno demontirali. V takšnem primeru bomo ustrezno ukrepali.

Obratovodja PDP
dr. Slavko Ažman

ANKETA

V mesecu juliju smo se potrudili, da bi na počitnice iz našega podjetja kljub utrujenosti odšli s prijetnim občutkom. Ali ste opazili, da se trudimo narediti okolje in odnose med nami prijaznejše, da namenimo zaposlenim več pozornosti? Kako ste preživeli dopust in vrnitev na delo?

Pa pogledjmo, kakšna so mnenja naključno izbranih!

Janko Cerkovnik, Vroča valjarna

Dopust sem dobro preživel, čeprav sem ga izkoristil bolj pozno. Septembra se počitniški utrip umiri, temperature so prijetnejše. Dopust je kar prehitro minil. Vsaj deset dni bi ga moralo biti. Majice in nagrade imajo prav gotovo pozitiven učinek. Ljudje dobijo občutek, da se doseganje ciljev pozna, da plačilo za dobro in slabo delo ni enako.

Fehim Jagudžija, Hladna valjarna

Zelo lepo. Da bi se to večkrat ponovilo! Dopust sem preživel v domačem kraju. Bilo je lepo. Na delo sem se vrnil spočit in dobre volje.

Nuša Bundalo, Nabava - špedicija

To bi se moralo večkrat ponoviti, recimo še za novo leto. Zadnjih nekaj let nismo zaposleni dobili ničesar. Na dopustu je bilo lepo. Napolnila sem baterije. Naše delo je tako, da rabimo zelo veliko energije.

Sabina Ališič, Finance

Vidi se napredek. Menim, da to dobro vpliva na zaposlene. Dopust je bil letos malo slabši... No ja, bo pa drugič boljše.

Alojz Stojko, Hladna valjarna

Zelo pohvalno in zelo lepo je, da so se nas spomnili. Moram pohvaliti direktorja, gospoda Prešerna. Pod njegovim vodstvom se je veliko spremenilo na bolje. Veliko je odvisno od vodstva, predvsem uspeh firme. V proizvodnji se trudimo, da delamo čim bolj kvalitetno. Konkurenca na tržišču je velika. Na valjavskem ograjdu sendzimir so pravkar prešli na računalniško krmljenje procesa, sanirati pa bo potrebno tudi ostale dotrajane naprave. Če bo tako še naprej, bo kar v redu. Na dopust grem pa jutri. Na morje ne grem, ker hodijo otroci v šolo. Okrog hiše je vedno dovolj dela. Obiskal bom sorodnike na Štajerskem, pričakujem pa tudi obiske iz Avstralije.

Tomaž Božič, Vroča valjarna

To se mi zdi zelo pozitivno. Za novo leto bi nas lahko obdarili s kapami ali šali. Dopust sem preživel na morju. Takoj bi šel še enkrat!

Janez Bauman, Tehnična kontrola

V pravo smer gre. Če bo še naprej tako, bo kar v redu. Dopust sem preživel na morju in se dobro spočil.

Ibrahim Šečkanovič, Jeklarna

Lepo, lepo! Tudi delavci se trudimo. Vsak rad vidi, da je boljše. Ravno danes sem se vrnil z dopusta svež in spočit.

Uroš Jokič, Predelava debele pločevine

Všeč mi je, da dobimo tudi kakšno nagrado. Poleti sem bil tri dni na morju, mogoče bom šel pozimi za par dni smučat.

Osman Alič, Predelava debele pločevine

Pohvalno! Tudi osebni dohodki bi se morali popraviti in se uskladiti razmerja. Dopust sem preživel tako kot vsako leto, na delo pa pridem spočit vsak dan.

PRVIČ V ŠOLO

»Prvi šolski dnevi so za nami in z veseljem lahko povemo, da se v teh dneh ni zgodila nobena prometna nesreča, v kateri bi bil udeležen otrok«, nam je povedal komandir Policijske postaje Jesenice, gospod Anton Hribar ter nadaljeval, da bodo policisti tudi v bodoče prisotni na cestah in poteh v šolo.

Šolski prag je na jeseniških šolah prvič prestopilo 222 otrok. Največ jih je na osnovni šoli Tone čufar – 96 jih je v štirih prvih razredih. Na osnovni šoli Prežihov Voranc jih je nekoliko manj – 74, imajo pa dve vrsti prvih razredov, saj se je letos pri njih začel izvajati devetletni program osnovne šole. Na osnovni šoli Koroška Bela obiskuje prvi razred 47 otrok, od tega jih je 12 na podružnični šoli na Blejski Dobravi. Za varstvo prvošolčkov je na vseh šolah dobro poskrbljeno. Na osnovni šoli Prežihov Voranc imajo urejeno jutranje varstvo. Šolska vrata se tam odprejo že ob 5.30 uri. Jutranje varstvo je organizirano tudi na osnovni šoli Tone čufar, varstvo in podaljšano bivanje po končanem pouku pa na vseh šolah. Vozače pripeljejo Integralovi avtobusi skoraj do šolskih vrat, urejene pa so tudi varne poti do šole. Vsi dobijo malico, po potrebi pa še zajtrk in kosilo. Ravnateljice so pohvalile policiste in vse, ki so pomagali izvesti akcijo Varna pot v šolo.

Kako je bilo na prvi šolski dan in če so ta dan imele dopust smo vprašali tudi mamice:

Monika Štojs, vodja prodaje

Prvi šolski dan sem imela dopust. Pospremila sem sina Jureta v šolo – devetletko. Sprejeli so nas zelo lepo. Pripravili so sprejem s krajšo slovesnostjo in lutkovno igrico. Otrokom so razkazali šolo. Starši smo jih pospremili tudi domov.

Simona Klinar, tajnica

Seveda sem imela dopust. Kot tri dekleta prej sem tudi Tilna pospremila v šolo na Koroški Beli. Starši smo se z otroki zbrali v jedilnici, kjer nam je spregovorila ravnateljica. Pripravili so jim tudi kulturni program, boljšo malico in jim razkazali šolo. Starši smo jih počakali v jedilnici in jih odpeljali domov. Za vozače je dobro poskrbljeno. Avtobus jih z Javorniškega rovtu pripelje pred šolo in tam počaka po končanem pouku.

Komandir Policijske postaje Jesenice, gospod Anton Hribar, je dejal, da jim v letošnjem šolskem letu še posebno težavo predstavlja popravilo glavne ceste skozi Jesenice. Prve dni so policisti preusmerjali osnovnošolce in srednješolce z gradbišča na pot, ki vodi do Osnovne šole Prežihov Voranc in Gimnazije za bloki. Ta je mnogo bolj varna in jo priporoča vsem pešcem. Na začetek šolskega leta so se pripravili dovolj zgodaj. Pregledali so vse prometne površine – ceste, poti in pločnike, signalizacijo, prometne znake, talne oznake na cestah in poskrbeli, da so se pravočasno odpravile pomanjkljivosti.

Novost na Jesenicah je devetletka na osnovni šoli Prežihov Voranc. Na vseh šolah v jeseniški in žirovniški občini so imeli prvi šolski dan za učence in starše prvih razredov predavanje »Varne poti«. Prvošolčki so v šolah dobili rumene rutice in odsevna telesa – kresničke, da bodo na poteh bolj opazni. V naslednjih dneh so organizirali hojo po varnih poteh tako, da so policisti skupaj z učiteljicami in otroki ter starši spoznali varne poti do šole in domov. Dnevno so skrbeli za varen pretočni promet pri vseh šolah. Pomagali so jim člani Združenja šoferjev in avtomehanikov ter gasilci na območju obeh občin. Že v času priprav se je v delo vključil tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki je poskrbel, da so imeli na vseh šolah zloženke in rutice. O varnih poteh za šolarje so govorili tudi na Radiu Triglav. Na poteh so bili prisotni praktično cel dan, saj se pouk začne ob različnih urah. Na šolskih poteh pa bodo prisotni tudi v prihodnje. Predvsem starši in

tudi učitelji so dolžni skrbeti in pomagati vsem otrokom, da pridejo varno v šolo in domov. Občasno jih je treba kontrolirati, kako in kje hodijo. V slabih vremenskih razmerah, ko je dež, sneg ali megla, moramo biti še bolj pazljivi in pozorni zaradi zmanjšane vidljivosti in slabše preglednosti tako voznikov kot pešcev.

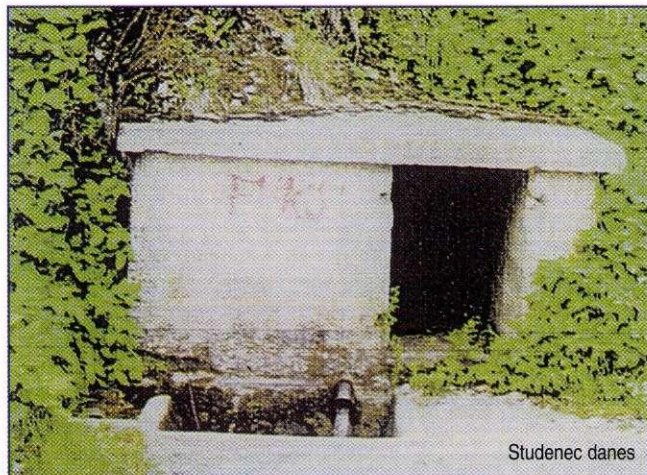
Gospod Anton Hribar je opozoril tudi na to, da so v letošnjem letu izrekli že precej ukrepov zaradi kršitev cestno prometnih predpisov. Najpogostejši prekrški so nepravilno prečkanje ceste, neupoštevanje prometnih znakov in nepravilno ustavljanje in parkiranje ter vožnja mimo avtobusa, označenega za prevoz otrok, ki je po zakonu prepovedana, vendar ga vozniki ne spoštujejo.

L. M.

VAŠA - NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST

Projekti v pripravi

Obljuba dela dolg. V prejšnji številki sem obljubila, da vas bom sproti seznanjala, kaj se dogaja v krajevni skupnosti Javornik – Koroška Bela. Tokrat vam bom predstavila dva projekta, ki bosta na pobudo krajevnih skupnosti in krajanov prej ali slej zagledala luč sveta, seveda ob pomoči in sodelovanju občinske uprave občine Jesenice.

Studenec danes

Prvi projekt je obnova studenca Podkočno, ki ga je izdelal atelje Prizma d.o.o. Ogledate si ga lahko v pisarni krajevnih skupnosti. Pitna voda iz studenca je pomembna pridobitev za naselje Podkočna in Slovenski Javornik, zato je obnova studenca in ureditev okolice nujna.

Tako pa bo po obnovi

Pripravljajo se tudi projekti za izgradnjo vodovodnega omrežja v Javorniškem Rovtu. Prve raziskave so že izvedene. Predvidevamo, da se bo gradnja vodovoda začela v letu 2001 ali

2002. Krajevna skupnost bo v načrtu komunalnih del za leto 2001 predlagala zagotovitev sredstev za začetek gradnje vodovoda.

4. septembra smo praznovali

Krajevni praznik je letos resnično uspel, saj se je prireditve udeležilo veliko število krajanov, ostalih občanov ter gostov.

Praznik krajevnega skupnosti je 4. september. Tega dne leta 1941 je okupator na pokopališču na Koroški Beli ustrelil pet talcev in kot vsako leto, se je tudi letos praznovanje pričelo s svečanostjo v spomin na dogodek v Parku talcev. Nadaljevalo se je z otvoritvijo razstave akvarelov slikarja Slavimirja Mihajloviča iz Koroške Bele v razstavnem prostoru v kulturnem domu na Slovenskem Javorniku. V Kulturnem hramu na Koroški Beli pa je bila otvoritev razstave intarzijskih slik Mira Rosensteina in Ivana Krivca, prav tako s Koroške Bele.

V prostorih Društva upokojencev na Slovenskem Javorniku smo pripravili srečanje krajanov starih 80 let in več. Ponosni smo lahko, da je krajanov tako častitljive starosti v naši krajevni skupnosti preko 150.

V praznovanje krajevnega praznika so se vključili tudi gasilci iz Koroške Bele in Javorniškega Rovta. Izvedli so mokro vajo, v kateri so iz hiše pravočasno rešili stanovalce in v celoti pogasili požar.

Praznovanje smo zaključili na rekreacijskem centru Kres, kjer se je v balinanju pomerilo osem ekip, od tega dve iz sosednje Italije in ena iz Hrvaške iz otoka Raba. Vse ekipe, še posebej pa gostje iz sosednjih držav, so bile lepo sprejete.

Hvala organizatorju in vsem ostalim sodelavcem za dobro in uspešno organizacijo praznovanj letošnjega krajevnega praznika.

Franci Tušar – prejemnik občinskega priznanja za kulturo

Da živi v naši krajevni skupnosti precej krajanov, ki so predani kulturi in umetnosti, je razvidno že iz prejšnjega prispevka. Franci Tušar pa vsekakor zasluži, da ga posebej omenimo. V letošnjem letu je ob občinskem prazniku prejel priznanje za delo na kulturnem področju. Franci je pesnik, pisatelj, amaterski umetnik, režiser in igralec, ki vse svoje življenje posveča kulturi. Ker živi skoraj na dvorišču bivše železarne in je bil tam tudi zaposlen, je to čutil tudi v njegovih delih. Veliko prostora bi potrebovali, da bi ga dodobra predstavili, pa naj ga predstavi njegova pesem:

HČERINO VPRAŠANJE

»Očka, zakaj si še vedno tu
v dolini rdečega prahu«,
me hčerka je vprašala:
»Jaz rada bi odpotovala.«

Veš, sem iz te rodbine,
ki ima dvestoletne korenine,
vsem ob žarečih pečeh
se kalilo je jeklo v očeh.

Tudi sam sem razpet
med jeklo in led,
zato sem še vedno tu
v dolini rdečega prahu.

»Spominjala se bom vekomaj
tega, kar povedal si sedaj.
Tudi sama sem spoznala,
da bom večno tu ostala.«

Franci Tušar

Predsednica: Branka Doberšek

IZ ZGODOVINE ŽELEZARNE

DAMOKLEJEV MEČ NAD USODO KID V OBDOBJU KORENITIH SPREMENB PO PRVI SVETOVNI VOJNI (nadaljevanje iz prejšnje številke)

Kot že rečeno, se je KID po prvi svetovni vojni znašla v izredno kočljivi situaciji, saj je bilo po določitvi novih meja do tedaj skorajda vzorčno moderno in uspešno podjetje razdeljeno med tri medsebojno sovražne si države. Njegova organska celovitost je bila tako postavljena pod velik vprašaj, kajti tako Italija kot tudi Avstrija in Kraljevina SHS so zelo kmalu pokazale namere po nacionalizaciji na njihovih ozemljih ležečih delov družbe.

V Kraljevini SHS je KID dobila značaj tujega podjetja tako po narodnosti članov upravnega sveta in vodilnega uradništva, kakor tudi po narodnosti večine delničarjev, zatorej je morala vlada po določilih Zakona o tujih družbah in Zakona o gospodarskih ukrepih proti podjetjem iz sovražnih držav postaviti pri firmi sekvestra in imenovati pri njem vladnega komisarja.

To potezo so dotedanji večinski delničarji razumeli kot prvi korak, ki bi mu lahko sledila zablembo premoženja in likvidacija in to je bil tudi poglavitni razlog prodaje večinskega paketa delnic Italijanom, ki so imeli tako vse do konca leta 1929 odločilen vpliv na strategijo podjetja.

Pri takratnih hudih političnih bojih Kraljevine SHS za njene severozahodne meje je prodaja delnic italijanskemu konzorciju pomenila težak udarec za Slovenijo, saj je šlo za pomembno industrijsko pozicijo na Jadranu, zato je s Škedenjem visela na nitki tudi usoda vseh preostalih obratov KID.

Ob prodaji delnic je bil upravni svet KID sestavljen takole:

- Hugo von Noot, Dunaj, predsednik,
- Ludwig Born, Berlin, namestnik,
- Alfred Herzfeld, Dunaj, namestnik,
- Hermann Bühlren, Dunaj, bančnik,
- Ernst A. von Peez, Gradec, zasebnik,
- Fritz Redlich, Moravska, bančnik,
- Dr. Hjalmar Schacht, guverner nemške banke,
- Heinrich Maurer, Ljubljana, zasebnik,
- Dr. Karl baron Born, Tržič, veleposestnik in industrijalec,
- Ottomar Bamberg, Ljubljana, industrijalec,
- Emmerich Mayer, Ljubljana, trgovec,
- Josef Luckmann, Ljubljana, Bančnik.

Italijanska skupina je glede na novo nastalo situacijo seveda zahtevala spremembo sestave upravnega sveta in po nekajmesečnem usklajevanju, ki je vzporedno potekalo tudi na ravni državnih administracij, je bil le dosežen sporazum, po katerem je vsaka stran določila v svet po šest članov, pri čemer je bil eden od Italijanov predsednik, predstavnik manjšine delničarjev pa njegov namestnik oziroma podpredsednik.

Sredi leta 1920 je bil tako registriran nov upravni svet družbe, ki je do jeseni leta 1929 deloval v enaki ali malce spremenjeni postavi in sicer:

- Alessandro Fera, upravni svetnik pri KID v Trstu,
- Ing. Gerolamo Zucchi, upravni svetnik pri KID v Trstu,
- Ing. Francesco Villabruna, ravnatelj družbe v Benetkah,
- Grof Antonio Conestabile della Staffa, tajnik, Consorzio Siderurgico,
- Grof Karlo Pallavicini, ravnatelj, Banca Commerciale, Trst,

- Gustavo Schütz, ravnatelj, Banca Italiana di Sconto, Trst,
- Hanuš Krofta, bančni ravnatelj v Ljubljani,
- Ing. Mohor Pirnat, dvorni svetnik v Ljubljani,
- Avgust Praprotnik, bančni ravnatelj v Ljubljani,
- Dr. Dinko Puc, mestni župan in odvetnik v Ljubljani,
- Dr. Franc Windischer, tajnik Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani,
- Dr. Carl baron Born, veleposestnik in industrijalec, Tržič.

Z italijanske strani so v upravnem svetu KID sodelovali še Vittore Vittorelli, Giovanni Seitz in Francesco Dandolo Rebua, z jugoslovanske pa dr. Mirko Brezigar in Janko Jovan.

Pri razgovorih za obnovo obratovanja v Škednju septembra leta 1919 je bilo z italijanske strani slišati pomirjujoče tone glede nadaljnjega obratovanja KID, ki bi mogla še naprej obstajati v dotedanji obliki in je torej ne bi bilo treba deliti.

Kasnejši potek dogodkov je to tezo ovrgel, saj so na obeh straneh prevladali interesi po nacionalizaciji in razkosanju KID, do katerega je prišlo na začetku leta 1925.

Na izrednem zasedanju skupščine delničarjev KID v Ljubljani dne 29. decembra 1924 je predsednik upravnega sveta g. Alessaro Fera nagovoril prisotne z naslednjimi besedami:

»Znan vam je položaj, v katerem se je znašla naša družba po 3. novembru 1918 spričo dejstva, da so tri naša podjetja v Kraljevini SHS, eno v Italiji in eno v Avstriji, medtem ko je sedež firme v Ljubljani. Od prvih mesecev leta 1919 smo z različnih vidikov proučevali vprašanje bodočega ustroja, tako s pravnega in gospodarskega, kakor tudi s stališča meddržavnih odnosov. To proučevanje in z leti pridobljene izkušnje so nas ob upoštevanju političnih nasprotij, privedle do prepričanja, da je v resničnem interesu naše družbe neobhodno potrebno izvesti nacionalizacijo navedenih treh skupin podjetij, in sicer na ta način, da tvorijo podjetja v Kraljevini SHS lastno pravno enoto, da se železarna v Škednju proda italijanski družbi, podjetje v Avstriji pa prenese na avstrijsko družbo. Ta naš program ima za nas to ugodnost, da so bili tako med Kraljevino SHS in Italijo, kakor tudi med Kraljevino SHS in Avstrijo sklenjeni meddržavni dogovori, po katerih so vsi prenos v zvezi z nacionalizacijo oproščeni vseh davkov, taks in ostalih dajatev. Izvršujoč navedeni program je upravni svet naše družbe po dolgotrajnih obravnavanjih na svojih sejah dne 4. junija 1924 in 14. decembra 1924 soglasno ter s pritrditvijo vladnega komisarja gospoda dvornega svetnika dr. Rudolfa Marna sprejel zadevne sklepe in hkrati pooblastil pristojne za njihovo izvršitev.«

Se nadaljuje

Zdravko Kovačič

Viri in literatura:

Zapisniki sej glavne skupščine in upravnega sveta delničarjev KID, 1918 – 1925;

OBNOVA ELEKTROOBLOČNE PEČI BBC

Muzej Jesenice, ki je naslednik Tehniškega muzeja Železarne Jesenice, od vsega začetka proučuje zgodovino železarstva in s tem povezano tehniško dediščino, ki je na Jesenicah izredno bogata. V tem sklopu nastaja v našem muzeju zbirka eksponatov tehniške dediščine, s katerimi bomo predstavili železarstvo 20. stoletja. Žal se glavna tehniška spomenika plavža, ki ju je Kranjska industrijska družba zgradila v letih 1937 in 1940, v originalu nista ohranila. Iz tega razloga je toliko bolj pomembna ohranitev najstarejše elektroobločne peči BBC za proizvodnjo specialnih jekel, ki je pričela z obratovanjem v letu 1940. Do tedaj so jeklo pridobivali le v Siemens Martinovih pečeh za kar sta bila

potrebna kvalitetna vložek in gorivo. S postavitvijo elektropeči je nečisto gorivo nadomestil električni tok, za vložek pa so uporabili staro železo. Ker je za zagon potrebovala ogromno električne energije, je bila peč skonstruirana tako, da je delovala le, če je bilo energije dovolj.

BBC peč obnovljajo v delavnici Pilastra na Javorniku

Kranjska industrijska družba je peč odkupila od podjetja Brown Boveri & Co. S tem je povezana tudi kratica BBC. Peč je zgrajena iz močne pločevine in znotraj obložena z ognjevarno opeko. Pokrita je s pokrovom v katerem so odprtine za elektrode. Leži na posebnem premičnem ogrodju, ki omogoča nagnjenje peči in izliv vsebine. Ob strani pa stoji posebno ogrodje na katerem so pritrjene elektrode.

V prvem letu je peč izdelala 2416 ton jekla. V šestdesetih letih, ko so bile izvedene nove investicije - ASEA in ELECTROMELT elektropeč, je BBC peč pričela izgubljati na pomenu. V glavnem so jo uporabljali za preizkušanje novih kvalitete jekla. Ko je bila leta 1987 v Jeklarni 2 postavljena DEMAGova elektropeč, je sledilo postopno ukinjanje Jeklarni 1. Ob rušenju objektov v letu 1998 je prišlo do skupne akcije ACRONIja in Muzeja Jesenice za rešitev BBC peči. Z Železarno Jesenice je bila sklenjena pogodba o odkupu peči. Muzej je kril stroške prevoza in tako postal lastnik BBC peči. Acroni je odstopil prostor v hali valjarne Blooming, kjer je bila peč začasno shranjena. Istočasno je bila začasno razglašena za tehniški spomenik. S tem problem seveda še ni bil rešen. V iskanju dokončne rešitve je prišlo do odločitve, da se peč postavi kot tehniški spomenik na zelenico pred upravno stavbo ACRONIja. V sodelovanju z muzejem in podjetjem ACRONI je Aleš Rotar pripravil idejni projekt postavitve peči z računalniško simulacijo končne postavitve. Po sprejemu dokončne odločitve o načinu postavitve in oceni s tem povezanih stroškov je bil v sodelovanju s Colorjem Medvode izdelan še konservatorski program za obnovo peči, ki smo ga posredovali republiškem svetovalcu za tehniško dediščino mag. Tadeju Bratetu. Ob ogledu na terenu je bil program soglasno potrjen in dela so stekla.

V letošnjem letu je bil del peči prepeljan na Javornik, kjer je podjetje Pilastra pričelo z obnovo peči. Najprej bodo obnovili dele, ki so poškodovani in nadomestili manjkajoče. Sledi obnova same peči s pokrovom, obnova pohodnih podestov, nosilcev elektrodnih ram in elektrod. Peč bo potem pripravljena na drugo peskanje, ki je predvideno za prihodnji teden. Sledi poskusno sestavljanje in ugotovili ali je vse nared za dokončno postavitve. Če bo vse steklo po načrtih, bodo Jesenice še letošnjo jesen bogatejše za pomemben pomnik železarstva v tem delu Gorenjske.

Kokošinek Nataša,
Ravnateljica

POHODNIŠTVO

Avgusta in septembra je bila kar pestra izbira organiziranih pohodov.

Naj začnemo kar s **3. pohodom slovenskih železarjev na Korošico**, ki so ga organizirali Ravenčani. Začel se je v Lučah, od koder so se odpeljali z avtobusi skozi Podvolovjek do planine Ravne. Od tu so pot nadaljevali peš preko Korita in Zelenih trat do Kocbekove kočice na Molički planini. Po krajšem postanku in okrepčilu so pot nadaljevali proti sedlu in naprej proti cilju – Kocbekovemu domu na Korošici. Vračali so se čez planino Podvežak. Na gozdni cesti pod njo so jih čakali avtobusi, ki so jih odpeljali v Luče, kjer je bil tudi zaključek pohoda. Pohoda se je udeležilo 208 železarjev, med njimi je bilo tudi 63 Jeseničanov. Zbrane je pozdravil g. Gradišnik, namestnik direktorja Metala Ravne, in jim zaželel še veliko tako prijetnih druženj.

Počitek pred Kocbekovim domom na Korošici

9. septembra je Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela organiziralo planinski **pohod na najvišji občinski vrh, Vajnež**. V prekrasnem vremenu se ga je udeležilo preko 200 planincev.

Na vrhu je bila kratka slovesnost, ki jo je popestril kvartet trobil, zaključek pohoda pa je bil na Pristavi.

Nekateri najbolj zagnani so se podali še naprej do Stola

10. septembra je bilo tradicionalno **21. srečanje planincev treh dežel na Tromeji**. Udeležilo se ga je skoraj 20.000 planincev iz Avstrije, Italije in Slovenije. Letos so na Tromeji prvič uradno odprli turistični mejni prehod, čez katerega bodo poslej planinci brez ovir prehajali v vse tri države.

Pohodov pa še ni konec. V nedeljo 24. septembra je Planinsko društvo Jesenice organiziralo **pohod na Raduho**, 7. oktobra pa bo **pohod slovenskih železarjev na Krim**. Organizator pohoda je metalurški inštitut. Potem, ko ste prebrali opis Krima v enih izmed prejšnjih Novic, imate sedaj priložnost, da si ga ogledate v jesenskih barvah.

L.M.

KULTURA, RAZVEDRILO, PROSTI ČAS

75 – LETNICA FOTOGRAFSKE DEJAVNOSTI NA JESENICAH

Jeseniški fotografi obeležujejo letos 75-letnico organizirane fotografske dejavnosti na našem območju. Pri podružnici Turistovskega kluba SKALA Jesenice, ki je bila ustanovljena 16. decembra 1923, so 1. avgusta 1925 ustanovili fotografski klub, da bi tudi s pomočjo fotografije ljudem približali naše gorske lepote. Vsi, žal že pokojni ustanovitelji, Gustelj Balantič, Ignac Juran, Matevž Mikelj, Tone Šrems, France Torkar, Lojze Tratnik in Jože Truhlar, so bili uslužbenci in delavci takratne Kranjske industrijske družbe, oziroma kasnejše Železarne Jesenice in so tudi v kasnejših letih sestavljali jedro dejavnosti. Ustanoviteljem so se pridružili še drugi, med ostalimi tudi kasnejši mednarodni mojster fotografije, pokojni Slavko Smolej (1909 – 1961) in znani planinski fotograf Jaka čop.

Že pred drugo svetovno vojno so na Jesenicah organizirali tri planinske fotografske razstave z veliko odmevnostjo, fotografi pa so sodelovali tudi pri snemanju prvega slovenskega igranega filma V kraljestvu Zlatoroga.

Zelo utečeno in živahno delo je prekinila druga svetovna vojna. Kljub prepovedi okupatorja pa so posamezniki še vedno skrivoma fotografirali in za zgodovino ohranili dragocene dokumente okupatorjevega terorja (Slavko Smolej), posamezniki pa so se uveljavili tudi kot partizanski fotoreporterji (Tone Urbanc).

Po drugi svetovni vojni se je fotografska dejavnost že od jeseni 1945 dalje odvijala v okviru Fizkulturnega društva Jesenice (Slavko Smolej), v nadaljevanju pa v okviru samostojnega Fotokluba

»Andrej Prešern« Jesenice. Danes je to Fotografsko društvo Jesenice. Po zaslugi obeh fotografskih kolektivov, lahko argumentirano trdimo, da fotografska dejavnost našega območja z zelo ustvarjalnimi člani in s številnimi foto razstavami širom Slovenije, v Evropi in celo izven nje, sodi danes v sam slovenski vrh. Naši predniki so zasadili globoke korenine iz katerega je zrastle zdravo drevo.

Po zgodovinskih virih zapisal Joža Varl

PONUDBA RAZSTAVNEGA SALONA DOLIK JESENICE DO KONCA LETA

V razstavnem salonu DOLIK Jesenice, ki ga ljubiteljsko upravljajo člani likovnega kluba DOLIK (v februarju prihodnje leto bomo praznovali 55 – letnico neprekinjenega delovanja), se je letos zvrstilo že dvanajst likovnih in foto razstav. Po letnem koledarju pa je letos v programu še:

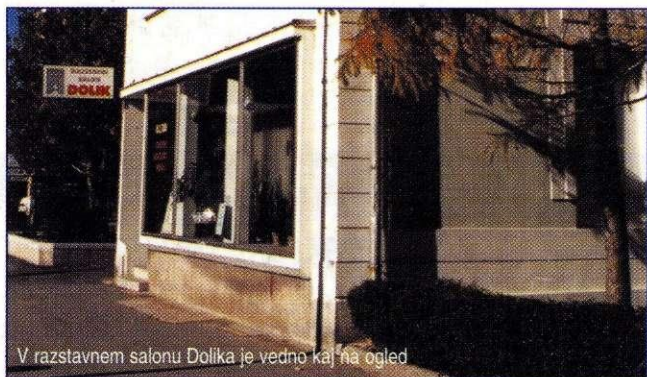
od 22. septembra do 11. oktobra – samostojna razstava likovnih del članice DOLIK-a Ane Mlekuž Višnar,

od 13. oktobra do 1. novembra – fotografska razstava članov Združenja vzhodno čeških fotografov Hradec – Králové – češka,

od 3. do 22. novembra - samostojna razstava likovnih del članov DOLIK-a Ivana Žiberta in Jaka Kobala,

od 24. novembra do 13. decembra – samostojna razstava likovnih del člana DOLIK-a Zvonka Ivanoviča,

od 15. do 31. decembra – skupinska letna pregledna razstava likovnih del članov likovnega kluba DOLIK.

V razstavnem salonu Dolika je vedno kaj na ogled

Vse razstave se odpirajo ob petkih ob 18. uri s krajšim kulturnim programom. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan, nedelj in praznikov, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure. Vzemite si čas in nas obiščite.

Joža Varl

USPEŠEN ZAČETEK SEZONE

Po lanskem celjenju ran in sanaciji razmer v HK ACRONI Jesenice smo v klubu zastavili delo v novi sezoni na osnovi strokovnega programa, usmerjenega k dolgoročnim ciljem. Glavna in poglobljena usmeritev je, da bomo na Jesenicah glavno pozornost namenili domačim igralcem. Trener Vaclav červeny je pripravil garaški program dela, ki so ga igralci sprejeli. Letni del priprav od 4. maja do 7. avgusta je v celoti uspel. Pričeli so se zelo intenzivni treningi na ledu. V ekipi so le tisti igralci, ki so čez vse poletje prelivali znoj in izpolnjevali program. Uspelo nam je sestaviti ekipo kljub skromnim finančnim pogojem v klubu. Planirani proračun kluba je za polovico nižji kot je bil pred dvema letoma. Tako so tudi pogodbe igralcev v primerjavi s konkurenti (Olimpija, VSV, KAC) nizke.

Velika moralna spodbuda za vse v klubu je odnos družbe Acroni,

ki je sponzorski vložek sicer znižala, vendar pa je kljub temu ostaja generalni sponzor kluba.

Prve tekme so pokazale, da smo na pravi poti. Dobri rezultati, borbena in zavzeta igra, viden napredek mladih igralcev in soliden obisk na prvih tekmah nam to potrjujejo.

Ekipa bo v novi sezoni nastopala v naslednjih tekmovanjih:

- pokal Pivovarne Union – Karavanški pokal,

- Mednarodna hokejska liga,

- Celinski pokal

- Državno prvenstvo

Cilj ekipe je v vseh štirih tekmovanjih doseči odmevne rezultate. V športu so napovedi nevhvaležne, toda, če se po jutru dan pozna, potem lahko napovemo, da bo letošnja sezona uspešnejša od lanske.

Brane Jeršin

VPIS V HOKEJSKO ŠOLO

Treningi začetne hokejske šole so vsak ponedeljek od 16. do 17. ure. Takrat lahko vpišete v hokejsko šolo otroke (dečke in deklice) pri prof. Bojanu Brunu, ki skupaj z Viktorjem Tišlerjem vodi šolo.

Dodatne informacije dobite na telefonski številki 863-363 (pisarna HK)

Brane Jeršin

KAM NA REKREACIJO?

Možnosti je kar veliko!

Rekreacijska liga v kegljanju na asfaltu se bo začela prvi petek v oktobru. Ekipa šteje štiri člane, tekmuje se na 100 lučajev mešanoi (polno, čiščenje). Tekmovanje poteka vsak petek od oktobra do marca. Ekipa se prijavijo na Športni zvezi Jesenice (tel. 863-364).

Programi TVD Partizana Jesenice:

splošna vadba za vse starostne skupine

fitnes, aerobika, odbojka

Informacije: tel. 831-561

Brane Jeršin

ZAHVALA

Zahvaljujem se sindikatu SKEI, podružnici ACRONI in upravi družbe SŽ ACRONI d.o.o. za finančno pomoč.

Radomir Petoš

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE:

ŠPANSKA MUHA, ATOM, VELIKI SRPAN, GRBA, ELITA, TKANINA, ČK, DIM, JIM, DAMA, ŽIR, SKEČ, TA, IRVINE, KANELA, FESTIVAL, ANTRAKS, ROT, NARA, ANSAMBEL, ON, PACEK, OG, ORGAN, AKI, ALABASTER, EČ, NE JOČI PETER, AŽBE, ORAČ, KORALE, DVOR.

Na uredništvo je prispelo 122 rešitev nagradne križanke. Izžrebani so bili naslednji:

nagrado, 5000 tolarjev prejme **Janez Novak**, Prodaja-marketing, nagrado 3000 tolarjev, **Mirjana Vidmar**, Kajuhova 9, 4260 Bled in nagrado, 1000 tolarjev pa **Alojz Šiljar**, Jeklarna.

Nagrade boste lahko prevzeli na blagajni Acronija vsak dan med 11.00 in 13.00 uro. S seboj imejte osebni dokument.